

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRASTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.50
Pietų Amerikoje 3.00
Kanadoje 3.50

Pusė metų:
Amerikoje \$1.25
Pietų Amerikoje 1.50
Kanadoje 1.75

Apskeltimų kainų klauskite laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

K. KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Representative of 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States.

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application.

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 21 Keleivio Telefonas SO. BOSTON, GEGUŽES-MAY 24 D., 1944 M. Atskiro Numerio METAI XXXIX
SOUTH BOSTON 3071 "Entered as Second Class Matter" February 23, 1935, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. Eina 6 centai.

Amerikos Lėktuvai Numušė 20,174 Priešo Orlaivius

MUSIŠKIAI PRARADO TIK 6,154 MASINAS.

Pereitą subatą Vokietija bombardavo net 6,000 bombanesių.

Pereitą subatą Vokietija bombardavo net 6,000 orlaivių iš Anglijos. Tai buvo reikšminga ataka. Niekas pasaulėje nebuvo matęs sukoncentruotos tokios oro galybės.

Orlaiviai tą dieną numušė 8,000 tonų bombų. Per 150 mylių liepsnavo visas pajūris, kur žada keltis aliantų invazija.

Šioj atakoj dalyvavę apie 2,000 Amerikos bombanesių ir apie 4,000 Anglijos karo lėktuvų.

Nacių lėktuvai nedrįso pasirodyti. Matyt, vokiečiai įsitikinę, kad neužsimoka jų orlaiviams šokti prieš tokia galybę.

Gen. Arnold, Amerikos oro jėgų vadas Anglijoje, savo raporte Washingtonui sakė, kad per 24 metus amerikiečių aviacija numušė 20,174 nacių orlaivius, pati praradusi tik 6,154 lėktuvus. Taigi nacių nuostoliai oro kovoje yra triskart didesni, negu musiekių.

Ši antradienį 3,000 aliantų orlaivių bombardavo Vokietiją jos laiku. Jie pleskino sušmarinų papėdę Kielo uoste ir strateginius vokiečių punktus Francuzijoje.

Ši antradienį 2,000 Amerikos bombanesių dienos laiku bombardavo Berlyną ir jo apylinkę. Iš šio žygio 13 musiekių orlaivių nesugrįžo.

Tuo pačiu laiku aliantai pradėjo smarkiai atakuoti nacių Italijos fronte. Pereitą savaitę jie nušlavė vadinamąją "Gustavo Liniją" ir pralaužė "Hitlerio Liniją". Jie paėmė visą eilę miestų, jų tarpe ir Cassino.

Vokiečiai suprato, kad tai jau pradžia invazijos, todėl pastatė 170,000 savo kareivių prieš aliantus Italijos fronte. Sustiprinti vokiečiai pradėjo eiti kontratakoms ir prasidėjo baisios kovos.

Ši panedėli amerikiečiai buvo jau įėję į Teračinio miestą. Inėjo be mušio ir išrodė, kad vokiečiai jau pagėgė. Bet šį utarninką jie sugrįžo didelėmis spėkomis ir privertė musiekius iš tenai trauktis. Bet už tai į vakarus nuo Cassino lenkai paėmė Piedmontę. Kiek pirmiau lenkai paėmė ir klioštorij ant Cassino kalno, kuris buvo jau smarkiai subombarduotas. (Leikai tenai veikia kaip dalis Astūntos Britų Armijos ir anglai pripažįsta jiems daug kreditą.) Francuzai buvo paėmę paskui praradę ir dabar vėl atsistatė Monte Leucio.

Kad invazija jau nebetoli, tai liudija ir tas faktas, jog Amerikos generolas Eisenhower, kuriam yra pavesta šituo žygiu vadovauti, jau išleido atsiskaitimą ir Eu-

ropos požemio organizacijas, kad jos būtų pasiruošusios invazijai.

Svarbiausis požemio organizacijų uždavinys esąs parupinti reikalingų informacijų ir vadų invazijos armijai. Kiekvienas miestas ir miestelis turi būti žinomas kaip savo penki pirštai. Turi būti žinomi visi keliai, visi miškai, kalnai, upės, jų tiltai ir brastos. Turi būti žinomos visos vietos, kur motorizuoti vežimai gali važiuoti, o kur ne. Visų šitų informacijų turi parupinti požemio organizacijos.

Naciams kinkos dreba. Jų komentatoriai pranašauja, kad Vokietija gali būti užpulta tuo pačiu laiku iš visų pusių. Jie sako, kad Eisenhower turės paruoštą 3,500,000 vyrų armiją pietų Anglijoje. Kita beveik tokia pat aliantų armija esanti sukoncentruota Afrikoje įvairiose salose ir pietus nuo Francuzijos. Ji gali pulti pietų Francuziją, o gal ir Portugaliją išsivysianti. Trečia jų armija galinti durti per Balkanus. Rusai, veikiausiai, pulsia iš Rytų.

Vokiečiai da stipri ir galės atkakliai gintis, bet ji neatsilauks. Hitlerio dienos jau suskaičiuotos.

Reikalauja Uždrausti Streikus.

Ragina išleisti "Work or Fight" įstatymą.

Valdžios ekspertai ragina Kongresą, kad šis tuojau išleistų įstatymą, draudžiantį darbininkams streikuoti prieš karo darbų. Įstatymas turėtų būti taip parašytas, kad kas meta darba, tuojau turi būti imamas armijon.

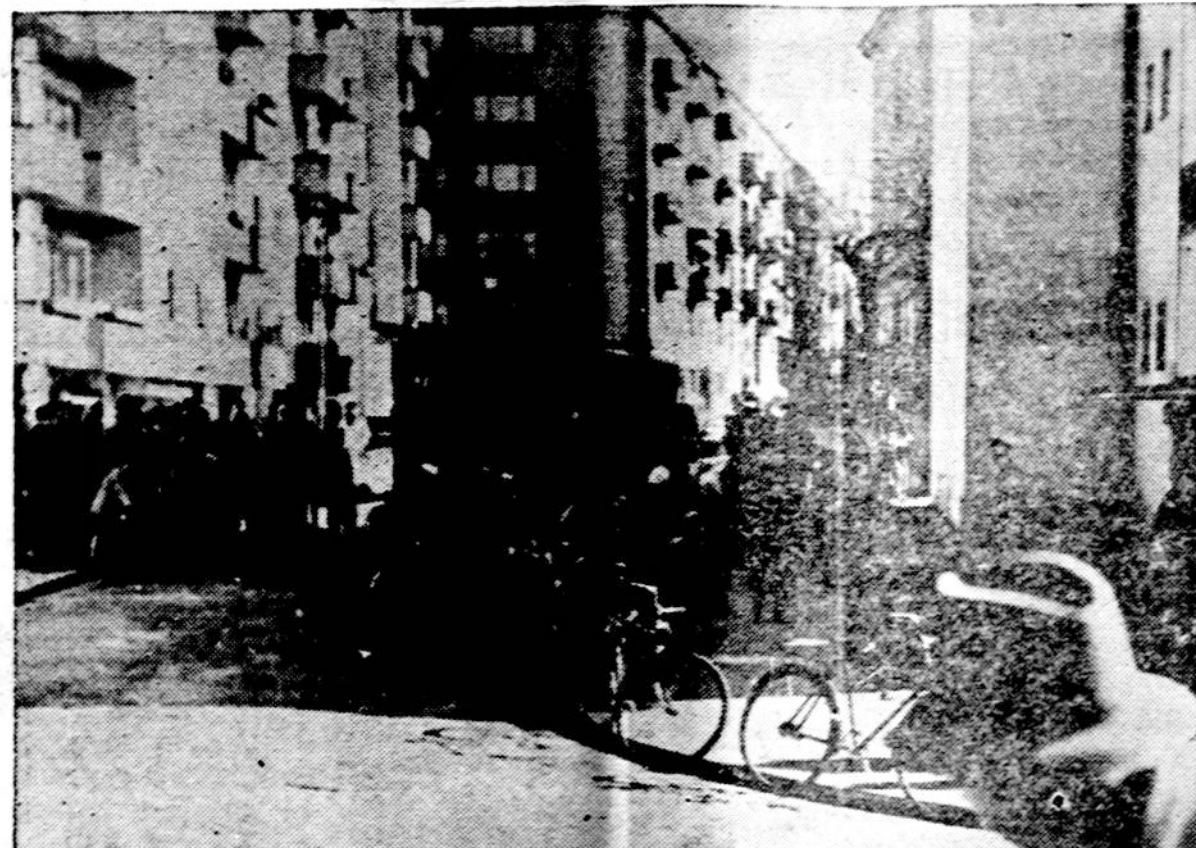
Karo Produkcijos Tarybos pirmininkas Nelson sakė, jog darbininkų trukimas liejylose yra toks didelis, kad orlaivių statybai grėsia tikras pavojus. Jo apskaičiavimu, karo pramonės šioje valandoje reikia 400,000 darbininkų, bet nėra kur jų gauti. Ir nežinuri tokias padėties, tai vienoj, tai kitoj dirbtuvėj kila streikai.

Karo departamento sekretoriaus padėjėjas Patterson pareiškė Senato komisiškai, kad "karo pramonė nėra pateisinamas joks streikas, nežinuri koks jo būtų tikslas." Ir todėl jis reikalauja, kad visi vyrai tarp 18 ir 45 metų amžiaus, kurie atsisako dirbti ant farmų ar karo pramonė, tuojau turėtų būti imami armijon.

Jeigu darbininkas mano, kad jis negauna gana algos, sako Patterson, tai jis turėtų atsiminti, kad kareivis nei pusės to negauna, bet turi statyti savo gyvvbę ir pavojų ir negali streikuoti.

Bostono vaisių pardavėjas Meltzer buvo nubaustas \$20 už tai, kad pardavė dėžutę supelyjusių žemuogių.

Mirtis Kvistingams

Čia vaizdas iš norvegų sostinės Oslo. Smalsuolių minia susirinko ties namais, kur požemio kovotojai nuėjo du kvistingu. Kvistingais yra vadinami savo tėvynės pardavikai, nuėję tarnauti savo krašto okupantams. Juos žudo norvegai, olandai, francuzai, lenkai ir kiti.

Streikuoja 24,450 Žmonių.

Daugely vietų suparalizuota karo pramonė.

Associated Press surinkto mis žiniomis, šios savaitės pradžioje Amerikos karo pramonė streikavo 24,450 darbininkų. Detroito streikuoją 11,500 Chryslerio darbininkų. Iš viso streikai paličia 17 įvairių pramonės šakų. Per balandžio mėnesį buvo 74 atskiri streikai, kuriuose dalyvavo 48,000 darbininkų. Alabamoje, Coloradoje ir Montanoje streikuoją maineriai. Pensylvanijoje sustreikavo Schuylkill Valley Lines busų vežikai, taip kad apie 100,000 žmonių negalėjo nuvykti į darbą. Tacomos mieste, Washingtono valstijoje, užsidarė lentpiuvės, kurios gamino lentas laivų statybai. Daugiausia streikų kila dėl to, kad Karo Darbų Taryba neleidžia kelti algų, o algas prezidentas yra įsaldęs, kad apsaugot šalį nuo infliacijos.

\$25 UŽ CIGARETĄ.

South Bostono laivų krovėjas Griffing nusipirko cigarečių ir pirmutinis dumas jam kainavo \$25.00. Mat, jis užsiskė cigareta amunicijos laive, kur ruktų yra uždrausta. Jis buvo vienas iš tų "gudrių" vyrų, kurie nustatytą taisyklių nenori paisyti. Už tą "gudrumą" jis turėjo užmokėti \$25 pabaudos.

ARGENTINOJ SUVAR- ZYTA ŽODZIO LAISVĖ.

Argentinos fašistuojanti valdžia uždraudė radio stotims transliuoti žinias, kurios tenai gaunamos trumpomis bangomis iš Londono ir Washingtono.

Nedori žmonės pereitą nedėdienį padegė mišką ant Blue Hill (Bostone) kalno. Išdegė didelis plotas observatorijos apylinkėj.

Drapanų kainos Bostone pakilo 36 nuosimėjus nuo karo pradžios.

Turkijoje Apskelbtas Karo Stovis.

Fasistai norėjo nuversti dabartinę valdžią.

Pereitą savaitę Turkijoje buvo susektas fašistų sąmokslas, kurio tikslas buvo nuversti dabartinę valdžią ir pastatyti Turkiją Vokietijos pusei. Bet sąmokslas nepavyko. Valdžia jo lyderius suėmė ir didesniuose miestuose apskelbė karo stovį, suvaržydama žmonių laisvę ir uždrausdama visokius susirinkimus. Dabar Turkija yra neitrali ir turi draugiškų sutarčių su Anglija. Vokietijos naciams tas nepatinka ir jie stengiasi suorganizuoti tenai perversmą. Turkijos fašistų organizacija vadinosi "Didelio Vilko" vardu ir gaudavo pinigines paramas iš Vokietijos.

\$17,000,000,000 Para- mos Alijantams.

Šią savaitę prezidentas Rooseveltas painformavo Kongresą, kad nuo 1941 metų kovo 11 dienos iki šių metų 4 kovo Amerika yra davusi savo alijantams paramos už \$17,000,000,000 su viršum. Vien tik per 3 šių metų mėnesius šita parama pasiekė \$4,000,000,000 su viršum.

Acū šitai paramai, alijantai dabar galės suduoti nacizmui smarkesnį smugį, sako prezidentas. Ofensyva prieš nacių okupuotą Europą eisianti iš trijų pusių: iš Vakarų, iš Pietų ir iš Rytų.

Per du pirmutinius šių metų mėnesius Amerika nusiuntusi Rusijai daugiau kaip 2,100 orlaivių, apie 2,000 tankų ir daugybę kitokių karo reikmenų, neskaityt maisto ir drapanų.

SUDEGĖ 9 REISINIAI ARKLIAI.

Louisvilles mieste, Kentucky valstijoje, pereitą savaitę sudegė 9 reisiniai arkliai, kurių vertė apskaitoma į \$50,000.

Isikūrė Amerikos Liberalų Partija.

Pereitos savaitės pabaigoje New York'e įvyko Amerikos Liberalų Partijos steigiamasis suvažiavimas, kuriame nustatė jai platformą ir nutarė remti prezidentą Rooseveltą ketvirtam terminui. Naujoji partija remia taipgi vice prezidentą Wallace'ą ir senatorių Wagnerį. Ji tikisi galėsianti duoti jiems 400,000 balsų ateinančio rudens rinkimuose.

Kaip praneša "New York Times", steigiamam liberalų partijos suvažiavime dalyvavo 1,500 delegatų. Jos pirminku išrinktas Columbia universiteto profesorius John L. Childs. Vicepirminku išrinkta net 29, o pildomoji taryba sudaryta iš 109 žmonių.

Partijos platforma labai plati. Nors privatinei nuosavybei ji nepriešinga, tačiau reikalauja svarbių reformų darbininkų labui ir geresnės apsaugos nuo nedarbo. Tarptautinės politikos srityje ji atmėta dabartinę Anglijos ir Rusijos nusistatymą palikti senoviską "jėtos sferų" sistemą, o jos vieton siūlo pripažinti visoms tautoms pilną laisvę tvarkyti savo gyvenimą kaip joms patinka. O kad stipresnė valstybė negalėtų užpulti ir apipūsti silpnėses, agresijai pažaboti turi būti tuojau po karo sudaryta Jungtinių Tautų Taryba ir tarptautinė ginkluota jėga. Atskirų valstybių armijos turi būti nuginkluotos ir paleistos.

AUTOMOBILISTAI GAU- SIĄ DAUGIAU GAZO- LINO.

Iš Washingtono pranešama, kad rudeniop busią paliausota daugiau gazolino automobiliams. Daugiausia iš to pasinaudosią tie automobilstai, kurie turi "B" kortas, nes "C" kortų savininkai ir dabar gauna pakankamai gazolino, o "A" kortų savininkams nėra reikalo gazolina didinti.

Amerikos Komunistai Jau Palaidojo Savo Partiją

IR NESTATYS KANDIDA- TO PREZIDENTO RIN- KIMAMS.

Nutarė remti Rooseveltą kandidatūrą, bet demo- kratai jų talkos nenori.

Pereitą subatą New York'e susirinko Amerikos komunistų partijos konvencija ir jos vadas Browderis paskelbė jai mirtį. Girdi, komunistų partija jau atgyveno savo dienas ir su šia konvencija pasibaigia jos gyvenimas ir veikimas.

Taigi šitą komunistų konvenciją geriau būtų pavadinus šermenimis.

Pastatęs komunistų partijai kryžių, Browderis pranešė, kad ateinančiuose prezidento rinkimuose komunistai remia prezidento Rooseveltą kandidatūrą ketvirtam terminui, nes komunistai savo kandidato jau nebestatysia.

Iki šiol Browderis pats kandidatuodavo į Amerikos prezidentus. Paskutini sykį jis net kalėjime sėdėdamas "runio" į Rooseveltą vietą. Bet gyvenimas mokina ir komunistus. Browderis sufrafo, kad šimt metų jungingai jam statyti savo kandidatūrą, kad visi darbininkų uniojajai Rooseveltą. Antras dalykas, New York'o valstijoje komunistai ir negali savo kandidatūrą.

"Dievo Patvarkymo Nesustabdyt".

Vyrai reikia kelių moterų, sako mormonai.

"Keleivys" buvo jau rašyta, kad Utah valstijos mormonai tebepraktikuoja daugpatystę, nes toks "fundamentas" esąs nustatytas šventrastryje, o šventraštis esąs paties Dievo žodis. Tas paaiškėjo tik šiomis dienomis, kai vedusius mormonus pradėta imti armijon. Pasirodė, kad jie turi po keliatą pačių ir valdžia turi duoti visoms užlaikymą. Bet Jungtinių Valstijų įstatymai draudžia poligamiją, todėl 15 tų "fundamentalistų" pereitą subatą buvo pastatyta prieš teisimą Salt Lake City'je. Pasirodė, kad tie 15 vyrų turi iš viso 55 pačias, kai kurie net po šešias. Teisimas pripažino visus juos kaltais, bet bausmę ketino paskelbti šios savaitės pabaigoje. Aukščiausia bausmė už tai gali būti 5 metai kalėjimo.

Išvedamas iš teismo salės, vienas tų "fundamentalistų" pasakė: "Jūs galite uždaryti mus kalėjiman, bet Dievo esą taip patvarkyta, kad vyrai turėtų moterų kiek jam reikia. Biblijoje aprašytas Salemonas turėjęs net 2,000 pačių, ir visi pripažįsta, kad jis buvęs išmintingiausias vyras pasaulyje. Federalinė valdžia turi suėmus da 30 šitokių "išmintinų". Jie bus teisiami vėliau.

datų statyti, nes per paskutinius rinkimus jie negavo nei 3 procentų balsų, ir todėl prarado teisę statyti savo kandidatus.

Nors Browderis atiduoda komunistų balsus demokratų partijai, demokratai nenori šitos "pagalbos" priimti. Ji net susirupino, kad Browderio pasisakymas už Rooseveltą kandidatūrą gali labai pakenkti ne tik taktiškai prezidentui, bet ir visai demokratų partijai. Republikonų spauda pranešė šitą žinią rėkiančiais antgalviais. Girdi, komunistai remia Rooseveltą; jie skaito jį savo žmogumi!

Amerikos visuomenė komunistų nekankina, todėl Rooseveltas, kaip "komunistų kandidatas", gali netekti daug balsų. Todėl nestebėtina, kad dėl to komunistų "pasitarnavimo" demokratų pasipiktino.

Kaip praneša "New York Times", komunistai dabar vadinsis "Communist Political Association". Lietuviškai tas būtų "Politišne Komunistų Draugija".

E. Swedeišis išaiškino suvažiavimu, kad šita nauja jų "draugija" bus "antipartinė", bet žodis "nepartinė" neeiliskia kiti bus "necopolitinis". Politikoj ji dalyvaus, bet "būsimanti" "nepartinė" nes prie jos galėsia prisijungti visokių partijų žvaigždės. Taigi turėsime komunistų iška "silaveščių armiją".

ANGLAI NUSKANDINO 2 SUBMARINAS.

Vežant anglams karo medžiagą į Rusiją, vokiečių sušaukė užpuolę anglų laivus. Anglai sako, kad du prieš submarinac buvo nuskandinti.

PATARIA RUOSTIS ŠE- KANCIAM KARUI.

Admirolas Yarnell, buvęs Amerikos karo laivyno Azijos vandenys vadas, sakė, kad dabartiniam karui pasibaigus, Amerika turės reorganizuoti savo karo jėgas ir ruostis sekantiui karui.

RIAUSĖS EKVADORO RESPUBLIKOJE.

Ekvadoro respublikoj dabar eina prezidento rinkimų kampanija. Pereitą nedėdienį Guayaquilo mieste susisūmė prieygųjų kandidatų šalininkai. Riausėse vienas studentas buvo užmuštas ir keliadesimts žmonių buvo sužeista.

TITO NORI PRIPAŽI- NIMO.

Moskvos agentas Tito Broz, kuris apsisakė Jugoslavijos komunistų "maršalu", pasakė aliantų laikraščininkams, kad alijantai privalo duoti jam ne tik tai ginklų, bet ir privala pripažinti jį kaip vienintėlį ir tikrą Jugoslavijos valdovą.

APŽVALGA

KUNIGAI ORGANIZUOJA SINARKIZMĄ AMERIKOJE.

Kas yra sinarkizmas? Tai tokia pat šmėkla, kaip Italijoje fašizmas, Vokietijoje nacizmas, o Ispanijoje alangizmas.

Meksikoje yra Romos katalikų kunigų įkurta sinarkistų sąjunga — Union Nacional Sinarquista — kuri turi jau 900.000 disciplinuotų narių, sako New Yorko dienraštis "PM."

Sinarkistų tikslas Meksikoje esąs: nuversti ir sunaikinti bedieviškai revoliucinę valdžią. "Ir mes pareiškiame, kad šita valdžia turi būti sunaikinta visiems laikams," pasakęs "El Sinarquista," oficialus sinarkistų organas, kaip jį cituoja "PM."

Sinarkistai atmeta demokratiją, nes ji reiškia jiems "supuvimą" ir "atskiria žmogų nuo moralybės."

Jie atmeta parlamentarizmą, nes parlamentuose "konservatoriai" riejausi su "liberalais" ir iš jų rietenų gimsta visos valstybės nelaimės.

Jie stoja už griežčiausią diktatūrą ir vadų autoritetą, nes "autoritetas eina iš Dievo," sako "El Sinarquista."

"Sinarkistų susirinkimuose negali būti jokio diskusijų," sako oficialus vadovėlis sinarkistų vadams. "Sinarkistų judėjimas yra organizuotas hierarchiškai (būnytiškai); vadai diktuoja visus įsakymus ir sprendžia visus klausimus... Kviečiai tik klausia... Jokių balsavimų susirinkimuose negali būti..."

Iš to jau nesunku suprasti, ką sinarkizmas reiškia. Tai aiškiausias fašizmo kopija. Ir šitie nuodai iš Meksikos yra uoliai skleidžiami tarp Jungtinių Valstijų gyventojų. "PM" cituoja kunigo Coughlino organą, "Social Justice," kuris 1941 metų rugsėjo 29 dieną rašė:

"Krikščioniškos visos aenė, teisingumo salininkai Amerikoje, Amerikos krikščionys, kurie kitąsyk svajojo apie nacionalinę sąjungą kad įvykinti 16 punktų reformą, ir kurie stebėjo kaip progresuoja krikščioniškos valstybės, kuriems vadovauja tokie vyrai kaip Salazar, De Valera, gen. Franco ir Mussolini, norės daugiau žinoti apie Meksikos sinarkistus ir jų '16 principų'."

Ir kun. Coughlino šalininkai gauna pakankamai informaciją apie tuos Meksikos sinarkistus ir jų "16 principų."

Tai nedorai fašistų propagandai prieš demokratiją skelsti nelabai senai iš Meksikos buvo pakviesti keturi "studentai," kurie ištikrųjų buvo fašizmo agitatoriai, sako "PM." Girdi:

"1943 metų balandžio mėnesį keturi Meksikos 'studentai' važinėjo po Jungtines Valstijas skaitydami apie sinarkizmą paskaitas katalikų universitetuose, kolegijose ir kluboose. Kaip rašė San Antonio arkidieceizijos organas "La Voz", šitą maršrutą jiems suruošė Inter-American Catholic Institute, kuriam vadovauja vyskupas Edwin V. O'Hara iš Kansas City."

Tvirtas sinarkizmo apaštalas Amerikoje esąs ir kun. Alcuin Heibel, Aniuolų Kalno Kolegijos mokytojas Oregono valstijoje, sako "PM."

Jis buvęs asmeniškai nuvykęs Meksikon mokintis

sinarkizmo. Apie jo patyrimus Brooklyno dieceizijos organas "The Tablet" rašė šitaip:

"Kun. Heibel, kuris praleido neįtikėtinai ilgą laiką besimokindamas to (sinarkistų) judėjimo, sakosi įsitikinęs, kad sinarkizmas esąs tikras meksikietiškas išganymas, kuriuos taip ilgai skriaudė savanaudiški revoliucionieriai." Ir jis priduria, kad šitas judėjimas esąs pilnai krikščioniškas...

"PM" sako, kad apie 50 sinarkistų komitetų jau veikia Jungtinėse Valstijose ir esą užsiregistravę Justicijos Departamente. Kaip Meksikoje, taip ir čia jų tikslas esąs tas pats: dirbti nešvarų fašizmo darbą, fašistinti šios šalies gyventojus. Ir šios šalies vyriausybė nieko nedaranti šitai praigalingai propagandai pažaboti.

GEN. MICHAILOVIČ NĖRA NUŽUDYTAS.

Associated Press buvo pranešusi iš Zenevos, kad "La Suisse" tenai išspausdino žinią iš Belgrado, kad "maršalo" Tito Brozo "partizanai" Serbijoje užpuolė ant vieškelio četnikų vadą gen. Michailovičą ir užmušė.

Zenevos laikraštis "La Suisse" paėmęs šią žinią iš Italijos fašistų laikraščio "Il Regime Fascista."

Šita žinia tačiau nėra patvirtinta. Vėlesnė Associated Press telegrama sako, kad Jugoslavijos karalius Petras paleidęs ministrų kabinetą, kuriame gen. Michailovičas ėjo karo ministerio pareigas, ir kad jo vieton busias paskirtas kitas asmuo, ne karškis. Michailovičas tačiau pasilikęs Jugoslavų armijos vadovybėje ir toliau. Ta armija turinti apie 20.000 vyrų. Tai yra buvusios Jugoslavijos armijos likučiai, kuriuos Michailovičas iki šiol išlaikė slapstydamas juos Jugoslavijos giriose ir kalnuose. Be to, jis turi suorganizavęs ir savanorių (četnikų) armiją, kurios stiprumas nėra tikrai žinomas.

Einant "Keleivius" spaudon galutinai paaiškėjo, kad gen. Michailovič nėra nužudytas. Komunistų "maršalas" Tito praneša, kad užmuštas buvo kitas četnikų vadas ta pačia pavarde.

Jugoslavijoje dabar veikia dvi ginkluotos grupės; vienai jų vadovauja Maskvos agentas "maršalas" Tito Broz, o kitai — generolas Michailovič, tremtinės jugoslavų vyriausybės narys.

Tarp šitų dviejų grupių eina žiauri kova. Brozo vadovaujami "partizanai" (komunistai) dažnai užpuola Michailovičo vadovaujamus četnikus, kurie kariauja prieš nacių. Štai pavyzdys: Hercegovinoje anadien nusileido vokiečių pašautas Amerikos orlaivis. Orlaivis buvo du sužeisti amerikiečiai. Vokiečiai norėjo juos suimti, bet četnikai vokiečius atmušė ir jau buvo bevežė amerikiečius į savo ligoninę kalnuose. Pakelė juos užpuolė "maršalo" Tito partizanų gauja ir pradėjo šaudyti. Daug žmonių buvo užmušta. Komunistai nagrobė sužeistąjį amerikietį saržentą Greeną ir nusivežė su savim.

Ar prisidėjot prie mūsų šalies karo pastangų? Dabar laikas tati padaryti — pirkti karo paskolos bonus.

Australėnų Stovykla Ant Kalno

Čia matosi Australijos kareiviai ant vieno kalno Naujojo Gvinėjo. Šis kalnas stovi 5.000 pėdų aukščiau pelkių ir japonai čia turėjo įsitaisę tvirtovę. Pagaliau Amerikos orlaiviai ir Australijos pėstininkai japonus išmūšė ir dabar čia australėnai įsitaisę sąj gerą stovyklą.

ALASKA

Amerikos žemyno šiaurėje yra didelė šalis, sudaranti 586.400 keturkampių mylių plotą, kuri, kaip vienas istorikas pasakė, buvo nupirktas "už gerą cigarą."

Tai Alaska, kuri savo laiku priklausė Rusijai. Apsileidusi carų valdžia nemokėjo naudotis Alaskos turtais ir 1867 metais pardavė ją šali Jungtinėms Valstijoms, už \$7.200.000.

Septyni milijonai dolerių už tokia šalį net anais laikais buvo tik menkėkės. Ir keista, kodėl dabartiniai Rusijos valdonai bolševikai, kurie įjėšk naujų erdvių, da nesisavina Alaskos. Tur but ir jie žino, kad Ameriką jie negalės įveikti.

Alaska ribojasi: šiaurėje, Arktikos vandenynu; rytuose, Kanados Yukono teritorija ir Britų Kolumbiją; pietvakariuose, Ramiojo vandenyno, o vakaruose, Beringo jūra. Šioje vietoje Alaskos visai netoli nuo rusų Sibyro.

Alaska nors ir didelė šalis — iš jos galėtum padaryti apie pusantro šimto tokių šalių, kaip Lietuva — gyvenojų turi labai nedaug, vos apie 73.000. Palyginus su Lietuvos gyventojų skaičiumi, ji yra tik lėmėnės kišenukas.

Alaska yra kalnuota šalis. Ypač šiaurinė dalis. Ten jūs galite rasti kalnų virš 20.000 pėdų. Šiaurėje yra daug ežerų ir pelkių.

Alaskos klimatas nevienokis. Yra tokių vietų, kur žiemą buna daugiau kaip 60 laipsnių šalčio. G vasarą vietomis buna 90 laipsnių šilumos.

Atlanto pakraščiuose žiemos nešaltos. Čia veikia šilto vandens srovė, kuri ateina iš japonų jūros. Vasarą šios srities vidutinė šiluma — 80 laipsnių.

Kadangi vasara yra trumpa, žemdirbystei Alaskoje netinka. Joje gerai tarpsta tik kai kurios daržovės, uogos ir kai kurie vaisiai. Ypač uogų gerai tarpsta. Alaskoje galima užtikti žemuočių bulvės didumo. Žemuočių labai skanios ir Alaskos gyventojas ne bereikalo jomis didžiūjasi.

Be to uogų negyvensi. Tai retas skanestas ir trumpam laikui. Alaskos gyventojai verčiasi iš žvejybos, iš kailių ir tulų aukso kasyklų. Alaskoje yra nemaža aukso, sidabro ir geležies. Užtikama skardžio ir aliejaus. Prie Point Borrows mus vyriausybė yra rezervavusi didelį plotą žemės ir laiko ji karo

laivynui. Sakoma, kad prie Point Borrows yra daug ir gausių aliejaus versmių, bet jos da nenaudojamos. Pacyoj Amerikoje da yra daug aliejaus versmių ir kol kas jų užtenka.

Alaska keleriopai apsimokėjo Amerikai. Vien aukso iš jos gauta kelis kartus daugiau, negu užmokėta rusams. O kur kiti mineralai, kur tie skanūs salmonai, kuriuos mes valgome? Alaskos jų prigaudoma milijonai.

Vien 1941 metais iš Alaskos gauta įvairių prekių už 52 milijonų dolerių su viršum. Reikia, ko negalėjo padaryti tingūs rusai, tą padaro darbštūs amerikiečiai. Bet reikia pasakyti, kad tai yra vien pradžia. Iki šiol ne daugelis amerikiečių norėjo gyventi Alaskoje. Tie 73.000 žmonių, kurie tenai gyvena, ne visi yra tyrakraujai amerikoniai. Didžiumą jų sudaro eskimosai, cinkitai, atabaskanai ir aleutai. Pirmieji yra indėnų kilmės žmonės, o aleutai — mongolų kilmės. Daugiau apsišvietę yra vadinamieji cinkitai, gi atabaskanai yra beveik puslaukiniai. Cinkitai ir aleutai turi savas kalbas;

Pirmieji Žodžiai

1876 metų kovo dešimto dieną Alexander Graham Bell į telefono trubelę tarė šiuos žodžius:

"Ponas Watson, ateik pas mane, tamsta esi man reikalingas..."

Tie žodžiai buvo tarti puolamai. Dirbdamas savo laboratorijoje Bell apsiypylė rūkštumi, darydamas bandymus su telefonu. Bet nebuvo tikras, kad Watsonas jį girdės. Jis labai nustebo ir džiaugėsi, kai Watson tarė: "Ponas Bell, ko tamsta nori, jei mane šauki?"

"Tai pats mane girdejai? Fine, mūsų telefonas jau veikia, pasauliui bus didelė nauda ir da didesnė nauda!"

Taip ir buvo. Pradžioje žmonės nustebo ir nenorėjo tikėti, kad į trubelę tartas žodis žaibo greičiu nulekia į kito žmogaus ausį. Vėliau jie įsitikino, kad tai yra tiesa ir džiaugėsi.

"Ką mums Dievas davė?" — buvo pirmieji žodžiai, siųsti telegrafo viela iš Baltimore į Washingtoną. Juos pasiuntė Alfred Vail 1844 metų gegužės 24 d. Samueliui Morse, telegrafinių žen-

atabaskanai ir eskimosai vartoja indėnų kalbos mišinį.

Dabar, kada Alaską ir Jungtines Valstijas jungia didelis vieškelis, ten galima laukti gyventojų padaugėjimo. Kai kurie mūsų politikai jau pradeda kalbėti, kad po šio karo daliai grįžusių kareivių reikėtų duoti žemės sklypus Alaskoje — žinoma, jei atsisiras tokių karo veteranų, kurie norės vykti į tą šiaurės kraštą. Kiek didesni gyventojų daugėjimo galima laukti vien tame atsitiktume, jei bus atidarytos naujos rudos kasyklos ir tos aliejaus versmės. Šiaip, tik žvėrelių gaudyti ir žvejoti, ne visi norės. Pagaliau, Alaskos žvėrelių gaudymas jau dabar yra gerai centralizuotas. Alaskos turi apie 500 farmų lapėms, kur jos gerai šeriamos ir jų savininkams duoda nemažai pelno. Naujakuriui tame ukyje būtų sunku verstis. Tas pats ir su žvejyba, kurią valdo stambios kompanijos. Naujakuriui būtų neįmanoma jas kontroliuoti, nes tam reikia specialių laivų su mašinomis ir patyrimo.

Beje, Alaskoje galima užtikti ir vulkanų. Žemės kilduose užtikdami šiltųjų kraštų augmenijos ir gyvūnijos palaiką. O tai rodo, kad tolimoje praeityje Alaskos buvo šiltas kraštas. St. St.

Kas Savaitė

Raus, raus, raus!

Kai vokiečiai supyksta ir nori bilti ką iš savo stubos išvyti, jis sako: "Heraus!"

Daugelis ir lietuvių tą žodį vartoja. Pavyzdžiui, kai lietuvis nori margi ar sabali iš buto vyti, jis sako "raus!"

Tą patį padarė ir ispanai. Generolo Franko vyriausybė uždarė vokiečių konsulatą Tanzyre ir jo įnamiams pasakė "raus!"

Anglai ir amerikiečiai daro tą patį, tik jie kalba kanuolėmis. Pietų Italijoje būbia kanuolės: "raus, raus, raus!"

Ir Fricai bėga linkui faterlando, atgal nepažvelgdami ir nelaukdami žodžio "zurueck."

Tanzyras buvo vokiškų šnipų lizdas. Dabar jis apardytas; dabar ir japonai šiten yra krapštomai.

Raus, raus, raus!

"Rojus" pravirko.

"Rojus" Mizara pravirko. Jam gaila mirusio rusų popo ir bolševikų patriarcho Sergiejaus. Mizara sako, kad tas popas buvęs "uolus savo krašto mylėtojas," jis "visais budais rėmė tarybinę vyriausybę" — taigi, Stalino režimą.

Bet tas "geras popas" ėmė ir numirė — kokia nelaimė!

Mizara tačiau žina, kad sekamas bolševikų patriarchas busias Kijevo metropolitas Nikalojus.

Ai, kodėl "draugas" Stalinas toks nedėkingas užuomaršą? Ar sunku buvo to patriarcho vietą paversti lietuviškų škaplerių pedliorui Mizarai?

Cik, brace, apsilėidimas — neregė Merkinės dzuko ir nežinoc jo dyvny ambicijų — "Dievo tarnu" ir "tautos vadu" buti...

Cit, kuprel, neraudok — Pruseika tave patiešys!

"Aš gailiuos, prizadu..."

Lenkų kunigas Orlemanskis grįžo prie "dvasios šventos." Kada vyskupas O'Leary jį suspendavo, už poros dienų Orlemanskis jam pasiuntė tokį laišką:

"Aš gailiuos dėl nepaisymo bažnyčios patvarkymų ir nurodymų ir skubinuos atsiprašyti mano dvasinės vyriausybės už stoką pagarbos, kokia buvo parodyta mano darbais. Dabar turu griežtai apręžtą siekimą — liautis taip daryti ir skirti save nuo tokios veiklos, kuri būtų nesutaukoma su katalikų bažnyčios tvarka ir jos dvasia..."

Na, matai! O komunistai džiaugsmu leipso, kada Orlemanskis atsisakė savo vyskupui aiškintis. Jie sakė: atsidaro vienas drąsus kunigas, fine!

Aišku, Orlemanskis turės skirtis ir su tomis "stebuklingomis žiniomis," kurių jis persivežė iš Maskvos. Ko gera, komunistai gal turės jam da ir "vainą" apskelbti.

Laisvieji francuzai.

Iš Alzyro gautas pranešimas sako: laisvųjų francuzų komitetas apsisukė laikinąja francuzų vyriausybe. Panaikintos admirolo Darlano sutartys su Anglija ir Amerika.

To reikalavęs generolas de Gaulle.

Generolas de Gaulle yra labai ambicingas žmogus.

Ir reikia manyti, kad jie toli gražu nebus paskutiniai. Mokslas daug pasiekė bet daug da reikės siekti.

K. V.

Jisai sentimentalus aristokratas ir turi palinkimo diktatoriauti. Jo užsispyrimas ne kartą buvo sudaręs rimtų painiavų.

Washingtonas ir Londonas da tyli, bet sakoma, kad ten yra daug nepasitenkinimo.

Tyla kartais yra gera byla. Galų gale, Francuzijos likimas daugiau priklausys nuo alijantų, negu nuo de Gaulle'o.

Say, ir Tito pas karalių?

Pereitos savaitės pabaigoje iš Londono atėjo sensacinga žinia. Ji sako, kad Jugoslavijos karalius Petras, tur but, susitars su "maršalu" Tito.

Iki šiol komunistai sakė, kad jų "maršalas" nedarysias jokių "ugadų" su Petru.

Bet taip pat kalbėjo ir Italijos komunistai. O vis tiktai garsusis Kominternas "teoretikas" Ercoli nuėjo pas karalių Emanuelį ir pabučiavo jo ranką!

Nesistebėkite, jei taip atsitiks ir su "maršalu" Tito. Juk ir jis yra Stalino pastumdėlis. Ne Jugoslavijos interesams, bet Maskvos imperialistinei politikai jis tarnauja.

Tito yra kiek stambesnė figura, negu mūsų lietuviški kvislینگai — Bimbos, Pruseikos ir kiti, bet tai viskas. Ir vieni ir antri yra Stalino maurai. Kur juos veja, ten eina — kad ir užsimerkę.

Dies vėl klajoja.

Texas kongresmanas Martin Dies vėl klajoja. Spaudos atstovams jis pranešė tokią "naujięną":

Industrinių Organizacijų Kongresas (CIO) bus Amerikos komunistų partija!

Tai tas pats, ką pasakyti, kad mėnulis nusileis ant žemės.

Gera, kad tas kongresmanas susiprato nebestatyti savo kandidatūros.

Tiesia, CIO unijoje randa si komunistų, bet jie — lašas juroje. Medaus mėnėsis jau pergyventas. Geriausias jų apieknas, John Lewis, pats išlėkė iš CIO. Jei Browderio kraudė nesupras gerumu pasitraukti, ji bus išmesta. Net Sidney Hillmanui jau įgrisė klausytis komunistų pamokslų. Bet jis, praradęs liberališkų frentus, da priverstas tylėti.

"Laimingos kloties..."

Maskvon nuyko Amerikos Vaizbos Buto pirminkas Eric Johnston. Jis yra vadas tos organizacijos, kuri bando sudaužyti unijas. Karo Darbų Taryboje yra trys Vaizbos Buto nariai, jie stoja už tai, kad būtų panaikintos kolektyvės sutartys. Kada Montgomery Ward kompanijos tuzas Avery atsisakė pasirašyti naują sutartį, Vaizbos Butas ir jo atstovai Karo Darbų Taryboje palaikė Avery!

Amerikos lietuvių komunistų "firureris" Bimba šito, matyt, nežino, nes "Laisvės" krisluose (gegužės 20) jis sako:

"Gerai, laimingos jam (Johnstonui) kloties..."

Ką, ar Stalinas vienas jau nepajėgia savo "rabočių sojų" suvaldyti? Reikia ekspertų iš Amerikos?

Nuo komunizmo iki chammizmo nedidelis tarpas. Bimba jau sveikina openšaperius.

St. Strazdas.

Laikraštis yra geriausia dovana, kurios jūs daug negalės užmiršti. Užrašykite jam "Keleivį."

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

AMERIKOS LIETUVŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Informacijos Centras

Žodis i Visuomenę

Lietuviai amerikiečiai! Jau pereinamas metas, per Pittsburgho konferenciją, buvo pabrėžtas reikalingas steigti Informacijos Centrus.

Pravartu prisiminti, kad ir per pirmąjį pasaulinį karą lietuviai amerikiečiai buvo įkūrę panašią įstaigą, kuri savo informaciją ir nenuilstamą veiklą begaliniai daug padėjo lietuvių tautos aspiracijoms teisingai nušviesti bei naujai gimstančiai Lietuvos valstybei ant kojų atsisoti.

Ir vėl gyvename laikais, kai be tinkamai pastatytos informacijos kad ir geriausios pastangos nesiduoda būti įvertinamos, net pilnumo įgyvendinamos.

Vien savos spaudos maža. Saviesiems, pirmiausia skirta lietuviškoji spauda plačios Amerikos visuomenės praktiškai nepasiekia.

Tuo pat metu, prieš plačiąją mūsų krašto visuomenę, jos lietuviškoji dalis gali stoti su neperprasčiausiu rekordu.

Ne paskutiniaisiais i ši kraštą atkeliavę, lietuviai amerikiečiai jau per kelias gentkortes visiška sutape su šio krašto gyvenimu pilnatiesių piliečių sąlygose, su meile ir pasišventimu prisidėjo prie šio laisvojo krašto visokeriopų vertybių kūrimo.

Lietuviškosios ateivijos kultūrinis įnašas i šio krašto lobyną toli gražu nėra mažas.

Tas įnašas darosi itin ryškus nepaprastų metų laikais, kaip kad pav. šio antrojo pasaulinio vėsulo metu.

Karo Pastangos ir Lietuviai.

Pakaks priminti, kad tik Pearl Harbor tragedijai ištekus, visi lietuvių kilmės amerikiečiai, lenktyniuodami su likusiaja patriotingąja Amerikos visuomenė, kaip vienas stovė savos tėvynės ginti—kas su ginklu rankoje pirmoje fronto ugnyje, kas su įrankių karo pramonėje.

Tolydžiai skelbiami karo aukų pranešimai rodo, kad ne vienas lietuvis šiandien jau yra padėjęs galvą savo žvaigždėtos Vėliavos šaukimui.

Namie likusieji, vyrai ir moters, niekenu neverčiami, šoko pirkti karo bonus, kiti savanoriais stovė i tebestoia talkon Raudona-

jam Kryžiu ir kitoms karo pagalbinėms organizacijoms.

Dar kiti aukoja savo kraują, kad ten fronte besikau nantieji, reikalui ištikus, jo nepritrūktų.

Dirbom, bet Neinformavom.

Ar jūs žinote, kad dar ir šiandien pasitaiko žmonių, kurie apie lietuvių mažai žino, dar mažiau žino apie Amerikos lietuvių gyvenimą ir jų buvį šiame krašte?

Antai, iki 1899 metų, net nebuvo atskiros i šį kraštą imigruojantiems lietuviams kategorijos. Daugelis lietuvių taip ir liko užrašyti slavais ar net germanais.

Tiesa, lietuvis iš prigimties kuklus ir santurais būdo budamas, savęs reklamuoti neprašė...

Ir jei čia Amerikos Lietuvių Taryba rado reikalo pabrėžti lietuvių amerikiečių poziciją šiame krašte, tai ne save giti ar didžiulius Amerikos piliečių atliekama pareiga, ar, pagaliau, save statyti i atskirą grupę, bet—parodyti, jog mūsų dėmesis šiandien apima visas šio krašto gyvenimo sritis, iki karo tikslų ir pokarinio sutvarkymo, su mūsų protėvių žemės likimu—Lietuva imamai.

Dažnai pasitaiko, kad informacija apie lietuvių ir jiems rūpimus reikalus patiekama netiksliai, iškraipyta, iš mažai nusimanančių, o ir stačiai nepalankių šaltinių.

Toji nepagrįsta informacija itin gausiai pasipylė per paskutiniuosius metus.

Centro Uždavinys.

Vadinasi, pirmas Lithuanian American Information Center uždavinys bus platu i pasaulį informuoti apie lietuvių, apie lietuvių amerikiečių dedamas pastangas laimėti karą, apie jų nuopelnus kultūrinėje srityje ir, apskritai, jų gyvenimą šiame krašte.

Šiam tikslui atsiekti, LA-IC įjėskos būdų įsijungti i plačiąją Amerikos spaudą ir i radijo tinklus.

Lygiagrečiai LAIC rūpin- tis leisti, ta ir kita tema, informacinę literatūrą, periodinius biuletenius, šiaip pranešimus ir, kur reikia, aktyviai dalyvaus viešojo pobūdžio politinėse diskusijose ar manifestacijose.

Svarbesniais atvejais reaguos i spaudos netikslumus ar prasimanymus ir žiūrės,

Si nuotrauka parodo Norfolk miesto Nebraska valstijoje. Patvinus Elkhorno upei, vanduo apseimė visas gatves ir namus iki pusės. Nuostoliai sieks daug milijonų dolerių.

kad didžioji Amerikos spauda, lietuvių liečiančiais klausimais, būtų objektyviai ir visapusiškai painformuota.

Ši darbą dirbdamas, LA-IC įjėskos būdų ir kelių suėiti su kitomis panašiomis įstaigomis ar organizacijomis ir su jomis bendradarbiaus.

Pergalė ir Teisinga Taika.

Vienok, mums, panašiai kaip ir kitiems patriotiniams amerikiečiams, rūpi ne vien tik šis kėras laimėti. Lygiai rūpi mums laimėti ir teisingą, pastovį taiką.

Washingtono. Jeffersono, Lincolnio ir Wilsono idealais persiėmę, su šio krašto demokratinėmis institucijomis visiška sutape, mes už vis labiausiai branginamą laisvojo žmogaus teises laisvai kalbėti ir rašyti, laisvai tikėti, gyventi be baimės, gyventi be vargo, ir tai tiek vidine, tiek tarptautine prasme, tiek paskiram asmeniui, tiek valstybiniam junginiui.

Daug žadantį šio principo įgyvendinimą mes matome Atlanto Carterio nuostatoje, dar tik neperseniai J. A. V. Sekretoriaus Hull patvirtintuose ir iki šiol mūsų krašto valdžios užsienio politikoje nuosekliai taikomuose.

Savaime aišku, mes tuo pačiu atmetame vienur kitur tolydžiu išveikamus siulymus ir vėl grįžti prie nudėvėto, istorijos pasmerktos i imperialistinėms užmačioms inspiruoto įtakos sferų persikirstymo. Lietuviai amerikiečiai, kaip vienas, stovi už tautų ir valstybių susiklausymą tarptautinio teisingumo ir kolektyvaus saugumo rėmuose.

Savo milžiniškoje masėje mes laikomės nusistatymo, kad Keturių Laisvių principas turi būti taikomas tarptautinėje plotmėje, ir tai viešai visoms valstybėms, į dydžio bei senumo nepaisant.

Kiek liečia Lietuvos vietą pokarinėje Europoje, musu atstovaujama demokratinė visuomenė pakartotinai yra pasisakiusi už Laisvą Nepriklausomą ir Demokratinę Lietuvą.

Ta savo nusistatymą Amerikos lietuvių įvairiomis progomis patvirtino, ir tebevirtina skaitlingose rezoliucijose.

LAIC Aparatas.

Koalicionių Amerikos lie-

Potvinio Apsemtas Miestas

BRIDGEPORT, CONN.

Susikūrė Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius.

Šiame garsiajame Connecticut valstijos mieste, su apie dviem šimtais tukstančių gyventojų, randasi gerokas burys ir mūsų brolių lietuvių. Lietuviai čia yra apsigyvenę jau nuo senesnių laikų ir jų praeities triuso vaisiai gana žymūs. Sakau, žymus dėlto, kad mūsų broliai lietuvių veikė, tvėrė, organizavo draugijas, kurios visus rėšo broliškumo ryšiais. Tas liudija, kad lietuvis, atvykęs i šį laisvą kraštą, rūpinosi savo ateicia.

Jeigu mes turėtumėm progos grįžti i nelabai tolimą mūsų praeitį, i mūsų jaunystės dienas, tuoj pasiūstume, kad dabar esame visai ne tie, kokie buvome. Esame jau nusėję ir gerokai pailę. Veikti, dirbti draugišnius darbus beveik negalime ir tankiai nujomame ant visko. Bet visgi, kol žmogus dar gyvas esi, prisieina užmiršti kad esi senas ir pailęs. Reikalui esant stoji i darbą.

Manau, kad nėra reikalo daug kalbėti apie tai, ką lietuvis yra veikęs praeityje. Dabartis visus šaukia prie naujo darbo. Tad ir šios kolonijos lietuviai stovė i naują darbą, turintį kilnų tikslą, ypač šio karo metu. Balandžio 16 d. čia įvyko prakalbos, kurias surengė naujai susiorganizavęs Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius. Prakalbos įvyko lietuvių švento Jurgio parapijos svetainėje. Kalbėtojas buvo Juozas R. Laučka iš Brooklyn, N. Y., redaktorius savaitraščio "Amerika." Kalbėtojas gana vykusiai apibūdino mūsų vyksios tėvynės Lietuvos dabartinius vargus, esant i karo sukurtose. Antroje dalyje savo kalbos kalbėtojas iškinio ALT reikalingumą ir jo tikslus. Kvietė vietos lietuvių dėtis prie šio skyiaus.

Pertaukoje buvo renkamos aukos. Aukavo šios ypač: V. Reišelienė \$4.00; po \$2.00 šilmskienė ir V. Matėkienė; po vieną dolerį aukavo O. Einorienė, O. Malinaitienė, A. Určinskienė, K. Voveliienė, P. Vaznienė, O. Jučinskienė, E. Baorienė, J. Šarkus, J. Januškienė, O. Ventskuvienė, M. Sapieienė, A. Zukauskienė, O. Klimienė, M. Ružgienė, A. Čirvinskis, P. Tamošiūnienė, V. Skirka, P. Skirkienė.

Vakaryų Penssylvanijos Lietuvių Draugijų Konferencija.

Pittsburgh, Pa.

Gegužės 14 dieną, Pittsburgho Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius buvo susaūkęs visų apylinkės organizacijų suvažiavimą, kuriame buvo išpudingai paminėtas Lietuvos Steigiamojo Seimo suaukimas ir sykiu atžymėtas spaudos draudžiamasis laikotarpis. Steigiamojo Seimo reikalui kalbėjo kunigas Dr. Gečys, o spaudos draudimo—Povilas Dargis.

Buvo ir žymių ir amerikiečių kalbėtojų, jų tarpe, War Manpower komisijos Pittsburgho distrikto pirmininkas, Mr. P. Fagan.

Buvo priimtos kelios rezoliucijos karo laimėjimo reikalu ir Lietuvos gelbėjimo klausimu. Suriakta aukų. Išrinktas pastovus Tarybos skyriaus komitetas. Suvažiavimo prezidiuman išrinkti: P. Dargis, J. Virbickas, S. Bakanas, Paleckas ir O. Naujalytė.

Pastovų Tarybos komitete išrinko iš 12-kos asmenų, jie tarp savęs pasidalins pareigomis.

Prie progos turėu priminti, jog šiame suvažiavime pasakė gražias, patrijotines kalbas p. p. B. Pivaronienė ir V. Količienė.

Ši suvažiavimą reikia skaityti pilnai nusisekusiu.

M. Lukas ir Mrs. Lukas, E. Totoriunas, P. Kuketskis, K. Višniauskienė, M. Batsevičienė, J. Batsevičius, I. Strutinskis, J. Dulbis, A. Staniskauskas, A. Sapiega, O. Bružienė, O. Pasikevičienė, J. Zukauskas, J. Musaitis, J. Skubas, A. Skirka, A. Rameika, S. Varnialis, L. Radzvilas, Y. Zukauskas, V. Bilinskas, F. Kiulks, R. Rudis, S. Suslevičius, K. Jakutis, A. Gustas, P. Svirskas, J. Kairys, K. Yokštas, J. Blažys, F. Zilaitis, J. Bui-nauskas, A. J. Viznis, B. C. Viznienė, J. Stanislauskas.

Aukų surinkta \$70.00. Be to, ALT skyriaus pirmininkas paprašė publikos, kad ji užtvirtintų naujai susiorganizavusio skyriaus komitetą, ką publika ir padarė. Tad pradžia yra gerai pavykusi, šio skyriaus komisija įgalio-ta toliau darbą tęsti. Linkėtina gerų pasekmių visuose komisijos darbuose.

Kalbės miesto majoras Monagan, pulk. Grinius, re-aktoriaus Laučka ir bus par-davinėjami Amerikos karo paskoles bonai. Kviečiu visus dalyvaui.

Rengimo Komiteto pirm. A. J. Aleksis.

Vidutinis patento amžius A. J. Viznis, yra 17 metų.

tik lieka mums palinkėti išrinktam komitetui solidaraus ir pasekmingo darbo. Zsmaitis.

PITTSBURGH, PA.

Lietuvių Radijo 12 metų su-kaktuvių piknikas.

Šmet sukanka 12-ka metų įsikurimo Lietuvių Radijo programos Pittsburghe, kuriai vadovauja Povilas Dargis. Šiam įvykiui atžymėti 4 birželio yra rengiamas didžiulis Lietuvių Radijo piknikas, Adomo Sode, Castle Shanon, Pa. Yra pakiesti žymūs kalbėtojai, geri muzikantai, o kas svarbiausia tai rinkimas gražiausios lietuviškos, kuri bus pavadinta, "Miss Lithuania of Pittsburgh." Pirmu sykiu Pittsburghe, gražiame Adomo sode, matysite "bingo." Gyliukingieji gaus gražių dovenų.

Tikimasi, jog i šį Radijo pikniką suplauks tukstančiai lietuvių, kaip ir kitais metais. Taigi visi, kaip vienas, dalyvaukime birželio 4 dieną Adomo sode, Castle Shanon, Pa. Rengėjai.

CONNECTICUT LIETUVIŲ ŽINIAI.

Jau buvo skelbiama, kad gegužės 28 d., 2:30 valandą popiet, Waterburyje įvyks Connecticut lietuvių konferencija. Buvo prašoma, kad draugijos atsiųstų po du delegatus. Bet dėl laiko trumumė ne visos draugijos galėjo delegatus išrinkti. Todėl Waterburio Lietuvių Tarybos bendrojo komiteto vardu pranešu, kad vykstantiems i konferenciją delegatams nėra būtina reikalingi, o draugijos įgaliojimai. Kiekvienas demokratinis pažiūrų lietuvis atvykęs konferencijon ir be mandato turės pilną balsą. Prašome atvykti kiek anksčiau, nes delegatų registracija prasidės 1:30 valandą popiet.

Kalbės miesto majoras Monagan, pulk. Grinius, re-aktoriaus Laučka ir bus par-davinėjami Amerikos karo paskoles bonai. Kviečiu visus dalyvaui.

Rengimo Komiteto pirm. A. J. Aleksis.

Vidutinis patento amžius A. J. Viznis, yra 17 metų.

Kovos Tolimuose Rytuose

Si nuotrauka tik šiomis dienos mis gauta Amerikoje ir parodo ginkluotus Francuzijos patriotus (partizanus) maršuojant Oyanax'o miesto centru. Šis miestas randasi Šveicarijos pasieny.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Maikie, ar tu žinai, kad dėl tavęs aš gavau peklos nuo klebono.

—Na, na?

—Jessa! Jis pasisaukė mane ir išbarė, kad aš duodu tau per daug valios. Sako, toks paršas, o jau skaito didelės knygas ir tėvą kritikuoja. Į bažnyčią neina, škaplerių nenešioja ir kunigus išjuokia. Jes, vaikie, kad davė pamokslą, tai mane šaltas prakaitas išpylė.

—O ko jis iš manęs nori?

—Visu pirma iš liepė tau pasisūti ilgas kelines. Sako, į ka tai padabna, kad toks pusbėrnis vaikščiotų su trumpom kelnėmis.

—Tai ne jo dalykas, tėve. Aš neduoju jam nurodymų, kokias kelines jisai turėtų nešioti. Todėl tegul jis neklauso ir į manasias.

—Bet jis kunigas.

—Man kunigas nėra joks autoritetas, tėve.

—Jis ant to mokslą ejęs.

—Ka žino, tėve, tą ir aš žinau: bet ką aš žinau, jis to nežino.

—Kain tu drįsti taip šnekt. Maikie?

—Amerika yra laisva šalis, tėve, ir aš galiu kalbėti kas tik man patinka.

—Ne, Maikie, kunigų negali kritikuoti.

—Kodėl?

—Jie Dievo tarnai.

—O kada Dievas juos pasicamdė savo tarnais?

—Jūs šventas tėvas ant to pamocio.

—Klvisi, tėve. Kunigai nėra Dievo tarnai. Jie tik bizni daro iš Dievo. Pirmą įbaugina tamsuoliu velnio ragais, o paskui sako: duok penkine Dievui ant garbės, tai velnias tavęs negriebs. Kiti oraulsi. Ir tamsuolis duoda kunigui penkinę.

—Tai tu rokuoji, Maikie, kad kunigas jį apgauna?

—O kaip tu pats, tėve, manai? Ar neapgauna?

—Bet aš tau pasakysiu, vaikie, kad kunigas čia nekaltas. Juk ir šventas raštas sako, kad durmą ir bažnyčią muša. Kitaip pasakius, jeigu durmas žmogus duoda, tai kodėl kunigas turėtų neimti?

—Visu pirma, tėve, šventas raštas niekur nesako, kad „durmą“ reikia bažnyčią mušti. Antra, jeigu žmogus tamsas, tai kunigas turėtų jį pamokyti, o ne penkinę iš jo išvilkti. Juk tam ir įstatymai yra leidžiami, kad gudruoliai negalėtų tamsuolių apgaudinėti.

—Maikie, tu kalbi kaip tikras bedievis.

—Bedieviai visada teisybę kalba.

—Kur jau čia teisybė, Maikie, jeigu švento rašto nepripažysti.

—Tą patį, tėve, ir šventas raštas skelbia, ką aš dabar tau kalbu. Tenai aiškiai yra parašyta, kad Kristus botagus išlupo iš bažnyčios tokius fizinierius, kurie ėmė iš žmonių pinigų.

—Tai rokuojasi, kad ir kunigams reiktų botago, ar ne taip, Maikie?

—Taip, tėve, pildant šventraštį, jiems reiktų gerą biznų.

—Kaip aš matau, Maikie, tai klebonas sakė man teisybę, kad tos knygos išves tave iš kelio. Kasdien tu vis čidesnis šliuaptarnis.

—Jeigu tavo klebonui taip rupi mano knygos, tėve, tai pasakyk jam, kad jis surošytų viešus debatus man ir sau. Aš apsiimu stoti su juo ant pagrindų prieš publiką ir įrodyti, kad ne aš klystu, bet jis.

—Maikie, aš nemislinu. Kad klebonas sutiktų stoti su tavim ant dūbatų.

—Jeigu nesutiks, tai žinoma, kad jis bijosi parodyti savo silpnybę.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

—Gudbai, Maikie, ba tu ir mane išvesi iš kelio.

Kam Priklauso Besarabija

Po pereito pasaulinio karo rusai prarado daug šventimų teritorijų — Lenkiją, Pabaltį ir kitas. Tarp jų buvo da viena provincija, kuri randasi prie Juodosios jūros — tai Besarabija, sudaranti 17,000 keturkampių mylių plotą ir turinti virš trijų milijonų gyventojų.

Komunistai, ypač lietuviški, per ilgą laiką rėkavo, kad „rumuniški plėšikai“ nuskriaudę „darbininkų tėvynę“ sovietų Rusiją. Tik po 1940 metų birželio mėnesio visų komunistų širdys nudžiugo, kai Rusija, grumodama Rumunijai karu, atėmė iš jos Besarabiją ir šiaurės Bukoviną.

Lietuviai komunistai ir šiandien neužmiršta to „istoriško momento.“ Brooklyn „Laisvėje“ gegužės 15 d. vienas komunistų „pissatėlis“ rašo:

„Sovietų Sąjunga 1940 m. birželio mėn. atėmė Besarabiją ir šiaurės Bukoviną be karo. Sovietams pastatius ultimatišką reikalavimą, rumunai nedrįso pasipriešinti, pasitraukė iš tų žemių, iš kurių ir susidarė Moldavijos Sovietų Respublika.“

Komunistai yra dideli ignorantai, ypač jų lietuviška kopija. Istorija ir net geografija jiems yra svetimas dalykas. Ir dėl Besarabijos „atdavimo“ komunistų laikraščio bendradarbis nežino, ką jis kalba.

Besarabija nebuvo ir nėra rusų teritorija, ir bolševikai neturi jokių teisių prie to krašto. Faktas yra toks, kad Besarabijoje ir šiaurės Bukovinoje gyvena tik koks dešimtas nuosimtis ukrainiečių, o romunų ten yra virš 52 nuosimčiai gyventojų! Likusius 38 nuosimčius gyventojų sudaro vokiečiai, totoriai, čigonai, vengrai, žydai ir kiti.

Taigi, Besarabija ir Bukovina nėra rusų kraštas. Bet kodėl bolševikai jį savirasi?

Todėl, kad jie yra carinės Rusijos imperialistai ainiai. O visi juk žino, kad carinės Rusijos imperialistai buvo tikri plėšikai. Stai jums pavyzdys. 1861 metais Rusija įariavo su Turkija. Turkijos sultanas buvo tokie nat plėšikai; jie skriaudė Balkanų tautas, kartu ir romunus. Romunai todėl manė, kad atėjo laikas suvesti sąskaitas su Turkijos valdonais. Trumpai sakant, Romunai stoji į karą ir padėjo rusams nugalėti turkus.

O kokią atlyginimą ji gavo? Po rusų-turkų karo, caro valdžia pasiglemžė Besarabiją! Kad nuraminti ituziusus romunus, rusai imperialistai jiems davė „Dobružos sritį“ prie Juodosios jūros, kuri buvo atimta iš turkų, bet kuri buvo dar daugiau reikalinga Bulgarijai, negu Rumunijai.

Kur Lenkai Kariauja

Šiame žemėlapyje juoda rodyklė ties raide „A“ parodo Italijos miestelį Pedimonte, kur pereitą savaitę lenkai išmušė vokiečius. Ties rodykle „B“ atakuoja francūzai ir jankiai, o ties raide „C“ nacius muša Penktoji Amerikos Armija.

Reiškia, carinė Rusija apiplėšė romunus, pasiglemždama jų gyvenamą žemę, o bolševikai dabar nori tą plėšimą palaikyti. Ir begėdišku nachašskumu giriasi, kad jie išlaisvino Besarabiją.

Nieko panašaus. Nekalbant apie svetimas tautas, bolševikai pavergė ir rusų tautą. Milijonai žmonių ten yra laikomi koncentracijos stovyklose ir visai kankinami. Dabartinis Rusijos diktatorius Stalinas-Džiugašvilis yra visų kvilingų Kvislingas. Jis pardavė net savo tėvynę Gruziją. Kad raudonoji armija okupuvo Gruziją, kuriam laikui ten šėmininkavo Stalinas, ner savo leitenantus. Jie elgėsi kaip tikri budeliai. Pats Leninas turėjo išstoti prieš Stalino šaikus budeliskus darbus.

Lietuviams taipgi nėra svetimi bolševikiški smurtingi darbai. Tūkstančiai žmonių, net seneliai ir maži vaikai, buvo ištremti į šiaurės tyrus. Daug lietuvių ten žuvo, o kurie gyvi, šaukiasi amerikiečių pagalbos. Amerikiečiai yra gavę kelis laiškus, kurie prasideda žodžiu „Gelbėkite.“

Tas pats buvo ir Besarabijoje, kai 1940 metais okupavo raudonoji armija. Tūkstančiai žmonių buvo įsiusti į koncentracijos stovyklas, į Solovecko pragarą. Ir po šio karo, jei bolševikams da kartą teks romunų gyvenamą Besarabiją, jie darys tą patį.

„Laisvės“ peckeliai geriau tylėtų. Ju plepalas apie „atduotą“ Besarabiją neatlaiko vandens. Besarabija buvo ir pasilėka romunų kraštas, kurio žmonės nenorėjo ir nenori bolševikiško „rojaus.“ St. Strazdas.

KĄ PADARO GYVATĖS.

Gyvatė pas mūsų žmones turi labai prastą vardą. Norėdamas savo kaimyną įžeisti, lietuvis jį pavadina „gyvate.“

Gyvatės bet ne visos pavojingos. Ir nedinga gyvatė yra pavojinga tik tada, kada gali įgulti žmogų ir gyvulį. Bet ji daro tai ne tikslu užpulti, o apsiginti. Savo gyli ar nuodus jį vartoja ir naudingam tikslui — žiurkėms ir pelėms naikinti. Apnuodijus savo auką, gyvatė ją praryja.

Tiesa, Indijoje gyvatės daug žmonių įgilia. Bet jei ne gyvatės, Indijos žmonės turėtų didesnę nelaimę — bubonišką plėgą, kuri išnešioja žiurkės ir pelės. Jei kuri nors dieną Indijos gyvatės pranyktų, ten atsirastų galybė pelių ir žiurkių. Kartu ten plistų ir buboniška plėga.

Ivanas Baisius buvo pirminis Rusijos valdonas, kuris pavadino save caru.

Cia Buvo Garsusis Benediktinų Kloštorius

Stai kas beliko iš to garsaus benediktinų kloštoriaus ant Cassino kalno — tik kruvos plytų. Naciai buvo įsitaisę čia sau tvirtovę. Alijantų orlaiviai ir artilerija jį sugriovė, o lenkų kariuomenė jį užėmė.

Uraganų Gimtinė

Atlanto vandenyne, tarp masų Floridos ir pietų Amerikos, randasi daug salynų, kurie yra vadinami Vakarų Indijomis. Tai grupė priklauso Kuba, Haiti ir daug kitų salų. Vienos jų yra jau nepriklausomos, o kitas valdo Amerika, Anglija ir Olandija. Bet ne apie tai norime kalbėti.

Vakarų Indijos yra šaltinis vieni žmonių nelaimės. Ten gauna pradžia didelės audros, žinomos kaip uraganai. Tos audros pasiekia ir Jungtines Valstijas, ir pridar joms labai didelių nuostolių. Viena tokia audra 1938 metais perėjo per Naująją Angliją. Massachusetts valstijoje ir kitose pajurio srityse ji sugriovė daug namų ir išlaužė milijonus medžių. Buvo tai didžiausias uraganas nuo 1815 metų audros. Jis pasiekė ir Vermonto valstiją, kur Montpeliero miestelyje visi namų langai buvo užmūryti druska lietuvi — kas reiškia, kad ten lijo iš jūros atneštas vanduo. O Montpelier randasi už 120 mylių nuo jūros pakraščio!

Iš Vakarų Indijų einantieji uraganai pasižymi ne paprastu nuostolingumu. Oro sukuriama lekia pasibaisėtini greičiu, viską savo kelyje naikindami. Ir sunku tiksliai apskaičiuoti jų kryptį. Pavyzdžiui, buvo pranešta, kad 1938 metų uraganas šiuos Floridos valstiją. Gavus pirmuosius pranešimus, Florida skubinosi specialius gelbėtojų būrius ir Raudonojo Kryžiaus daliniais.

Bet nuvažiuo ir neturėjo laiko veikti, nes toji audra Floridos nekludė. Ji sugriovė Naująją Angliją.

Audra siautė per 24 valandas. Tuo metu sunaikinta net keturi milijonai bušelių obuolių, kurie nuplaukė Connecticut upę. Ja nuplaukė vagonai svogūnų ir kitų daržovių.

Kokia baisi buvo 1938 metų audra, rodo sekamos skaitlinės: nepataisomai sužalota net 26,000 automobilių.

Audros metu buvo užmušti 448 žmonės. Materialių nuostolių uraganas pridūrė už apie bilioną dolerių. Telefonų kompanijoms reikėjo sunaudoti 10,000 mylių laidų, kad sulaukytų telefono sistemos. Po audros tarp Bostono ir New Yorko nebuvo susisiektimo telefonų. Tiedu miestai galėjo pasiekti viens kita tik per Londoną!

Audros metu buvo ir juokingas nuotikis. Kriukiais

vaikstantį žmogų pasigavo vandens srovė ir nėsė jį link Connecticut upės. Nesamas jis susigriebė už vieno medžio ir jamė rado užkliuvusius savo kriukius!

Naujosios Anglijos prietaringi žmonės sako, kad šįmet ir vėl turėsianti sugrįžti audra, kurią jie vadiną „Old Mary.“ Labiau prietaringi žmonės reiškia didelio susirūpinimo. Bet tas rūpesnis neturi pagrindo. Kaip sakėme, iš Vakarų Indijos ateinančios audros neturi sau paprasto kelio. Kai kada jos klydo vieną mūsų šalies sritį, kai kada kitą, o dažnai ruožia ir jūrą, šiaurės linkui.

Vargas būna tiems laivams, kurie patenka į audros sukurtą. Mažesni ir silpnesni jų sulaužomi ir paskandinami. Net labai dideli laivai yra nunešami toli iš kelio.

Daugiau pagrindo rūpintis turi pietinių valstijų gyventojai, nes Vakarų Indijų audros įs daržiausia ankoni. Ten ir šiandien gali ma užtikti daug sodybų, kurių da nėra atsteigtos.

Daugiausia audrų galima laukti tarp liepos ir lapkričio mėnesių.

K. V.

PROTESTUOJA PRIEŠ „WORK-OR-FIGHT“

Amerikos Darbo Federacija ir geležinkeliečių broliai pareiškė savo protestą prieš „Work-or-Fight“ bilių, kurių dabar yra įneštas Kongresas. Tas bilius sako, kad darbininkai, kurie streikuoja, turi būti įgavainčiai veikia tiek laiko, kiek suaugusio žmogaus organizmą.

Bet reikia žinoti, kad dirbtinė grietinė, nors yra apie 25—30 nuos, pigesnė už tikrą, toli gražu negali atstoti pastarosios, nes, viešai, jos riebalus organizmas sunkiau ir ne visai pilnai suvirškina; antra, joje nėra daugumos tų svarbiųjų vitaminų, kurie labai teigiamai įgaivinačiai veikia tiek laiko, kiek suaugusio žmogaus organizmą.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA

SU SPALVUOTU ZEMPLAPIU.

Šitas veikalas parodo, kaip nuo 1905 metų revoliucinės Lietuvos spėkos vedė kovą su caro valdžia, ir kaip tuo pačiu laiku kunigai tą valdžią rėmė ir gynė; kaip paskui revoliucija poėmė viršų, kaip Lietuva likos palikuosuta iš po caro valdžios ir kaip ji buvo apskelbta respublika. Pridėtas didelis spalvotas žemėlapis parodo dabartinės Lietuvos ribas ir kaip šalis yra padalyta į apskritys. Tai yra vienatinė knyga, kuri parodo, kaip gimė Lietuvos Respublika ir kaip ji išrodė. Čia telpa visi svarbesni dokumentai: Steigiamojo Seimo nutarimai, taikos sutartis su bolševikais, sutartis su latviais, aprašymas visų mušių su lenkais ir tt. Yra tai ne knyga, bet tiesiog žibintuvas, kuris apviečia visą Lietuvą iš lauko ir iš vidaus.

Kaina \$1.00
Drutais audeklo aparais \$1.25

KELEIVIS

252 Broadway.

So. Boston, Mass.

Korespondencijos

Vakarų Pensilvanijos Lietuvių Draugijų Konferencija.

Konferencija įvyko gegužės 14 d., Lietuvių Piliiečių svetainėje, South Side Pittsburgh, Pa.

Prieš konferencijos atidarymą sugiedota Amerikos ir Lietuvos himnai. Konferenciją atidarė J. B. Tamkevičius, ALT Pittsburgh skyriaus pirmininkas, paaiškinęs, kad konferencija yra susaukta paminėjimui 24 metų sukakties Lietuvos Steigiamojo Seimo ir 40 metų nuo spaudos atgavimo. Mandatų komisijai darant delegatų sąrašą, pakviestas S. Bakanas plačiau nušviesti šios konferencijos uždavinius.

Iš mandatų komisijos raporto pasirodė, kad konferencijai yra atstovaujamos 24 Pittsburgho ir apylinkės lietuvių draugijos su 78 delegatais. Be to, dalyvauja keturi Tarybos valdybos nariai.

Konferencijos prezidiuman išrinkti: Povilas Dargis, Juozas Virbickas ir Adolfas Paleckis; sekretoriais — S. Bakanas ir Ona Nrušeliūtė; rezoliucijų komisijai — kun. P. Lunsks, B. Pivariūnienė ir V. J. Kolienė.

Anie Steigiamajį Seimą kalbėjo kun. Gečys, paaiškindamas, kad tai buvo pirmasis demokratinis susirinkimas Lietuvoje. Jis davė visiems Lietuvos žmonėms lyrias teises, neįskiriant nei lyties.

Iš susirinkusių buvo keli paklausimai, i kuriuos kalbėtojas atsakė.

Povilas Dargis kalbėjo

apie spaudos atgavimą.

Kalbėjo ir pora valdinių, B. Pivariūnienė kalbėjo apie bony pirkimą. V. J. Kolienė referavo apie Lietuvos žmonių sėpmą. Ji paigaidavo, kad spauda daugiau gintų Lietuvos sėpmą reikalus nuo tų, kurie Pittsburghe įsikūrusios Lietuvos sėpmo organizacijos darbuotės nesupranta ir šmeižia; kad žmonės kiek galėdami remtų ir aukotų šias organizacijas, kad žmonės dabur taupytų pinigus ne laukiant karo pabaigos, ir kad lietuvių laikraščiai ne taptų laiškų, kurie kenkia šiai organizacijai. Taigi priminė, kad kas turi nerūkalingų rūbų ar nori duoti auką šiai organizacijai, gali priduoti savo dovanas karm nors lietuvių kluubui. Netrukus bus paskirta tam tikra vieta sunėsti visas aukas.

Juozas Stilsonas aiškino, kad Amerikos Lietuvių Tarybos tikslas yra jungti visas Amerikos lietuvių demokratines jėgas bendram darbui, palaikymui ir skleidimui demokratybės dėsnių lietuvių tarpe; ginti ir saugoti Jungtinių Amerikos Valstijų nepriklausomybę, garbę ir demokratine santvarką; remti ir palaikyti visų tautų, didelių ir mažų lygias teises ir laisvę ir nepriklausomą valstybinį gyvenimą; kovoti už pagrindines žmogaus asmenis teises.

Rezoliucijų komisija patiekė 4 rezoliucijas, kurias konferencija priėmė vienas balsais.

Iš protokolo.

Juozą Ramanauską Palydėjus į Kapus.

Minersville, Pa.

Susilaukęs apie 71 metų amžiaus, šiomis dienomis Minersville mirė Juozas Ramanauskas. Velionis buvo pats seniausias ir veikliausias šioj angliakasių apgyventojų apylinkėj lietuvis. Kaip daugelis kitų, taip ir Ramanauskas iš pradžių čia su katalikais. Bet pradėjęs daugiau skaityti ir lavinotis, jis pasitraukė nuo kunigų vadovaujamų parapijų ir prisidėjo prie lietuvių socialistų judėjimo. Jis daug veikdavo ne tik Lietuvių Socialistų Sąjungoje, bet ir Susivienijime Lietuvių Amerikoje. Kuris budavo Juozas Ramanauskas balsas.

Velionis galėdavo nebūgtai pakalbėti pats ir daug prakabų yra surengęs kitiems kalbėtojams. Socialistiniame judėjime jis buvo

atsidavęs visa savo siela ir uoliai platinavo socialistų spaudą. Bet jam vis išrodėdavo, kad tos spaudos turėtų būti daugiau. Todėl vienu tarpu jis buvo susiejęs pats leisti socialistinės minties laikraštį. Prikalbio prie to sumanymo keliatai kitų draugų ir įsteigė Minersvillej savaitraštį "Pirmyn", kurį redagavo, rodos, dabartinis chicagietis D-ras A. Montvidas.

"Pirmyn" tačiau neturėjo didelio pasisekimo ir po kiek laiko sustojė.

Ramanauskas tada pasižventė dirbti "Kovai." Lietuvių Socialistų Sąjungos organui, kuris tuomet ėio Philadelphiaj. Jis rašinėjo "Kovai" korespondencijas iš angliakasių gyvenimo (jis pats buvo angliakasys) ir rinko jai skaitytojus. Bet Rusijos revoliucija J.

Ramanauską suklaidino. Jis patikėjo komunistų sąjonėms, kad Rusijoje galima įvykinti socializmą, nors sąlygos toliai santvarkai tenai ir neįprastos. Ir jisai palinko į jų pusę. Nors tas komunistų "socializmas" Rusijoje atnešė didžiausį darbininkams skurdą; nors apie 5,000,000 jų išmirė badu; ir nors pats jau tas komunistų "socializmas" virto teikia net totalitarine diktatūra, kai Italijos fašizmas ar Vokietijos naciizmas, Ramanauskas vistiek pasiliko prie komunistų, tu edamas vilti, kad ateity Rusijoje vistiek bus geresnis darbininkams gyvenimas.

Su ta viltimi jis ir mirė.

Mainerys.

PITTSBURGH KONFERENCIJOS REZOLIUCIJOS.

Rezoliucija Amerikos Lietuvių Tarybos tikslų ir veikimo klausimu.

Vakarines Pensilvanijos lietuvių draugijų atstovai, susirinkę į Amerikos Lietuvių Tarybos šauktą musų srities konferenciją, gegužės 14 d., 1944 metais, Lietuvių Piliiečių svetainėje, Pittsburgh, Pa., išklause pranešimo apie Amerikos Lietuvių Tarybos tikslus ir darbuotę, pasisako sekimai:

1. Mes pripažįstame, kad Amerikos Lietuvių Taryba šiuo metu yra tikroji lietuvių tautos troškimų reikėja ir kaipo tokią pasižadame remti visomis savo jėgomis.

2. Mes ypatingai sveikiname Amerikos Lietuvių Tarybą už įsteigimą bendro fondo nuo karo nukentėjusiems Lietuvos žmonėms šelpiti ir už įsteigimą Amerikos Lietuvių Informacijų Centro, kuris šiomis dienomis pradėjo veikti New York'e. Informacijų Centru vesti naskirtuosius žmones mes žinome kaip tikrus demokratijos ir žmonių teisių gynėjus ir pažadame jiems savo pilniausia kooperaciją.

3. Kartu mes aneliuojame ir visas vakarines Pensilvanijos lietuvių kolonijas, kad jos kuo greičiau, kur galima, įsteigtų Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius, o kur iš praktiškos atžvilio tatau reimanoma, kad visos lietuviškos draugijos prisidėtų prie Pittsburghe įsteigto Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus.

Rezoliucija Lietuvos žmonių sėpmo reikalui.

Lietuvių Draugijų atstovai, vakarines Pensilvanijos, susirinkę į konferenciją Lietuvių Piliiečių svetainėje, 1723 Jane st., S. S. Pittsburgh, Pa., 1944 m. gegužės 14 d., pripažįsta, kad Lietuvos žmonėms, kurie kenčia žiauriai vokiečių okupacijoje, reikia teikti visokeriopą pagalbą jų pastangose atgauti laisvę ir nepriklausomybę demokratiniame respublikoje.

Konferencija pasižada tam tikslui dirbti ir raginti darbo visus sąmoningus lietuvių, kuriems rūpi brangi mūsų gimtojo krašto ateitis, ir pasižada moraliniai ir materialiniai remti Amerikos Lietuvių Tarybą, kurioje yra susivienijusios visos mūsų demokratinės srovės.

Resolution on the Right of Lithuania to be Free and Independent State.

Whereas, the people of Lithuania, in 1920, chose their representatives by a free, secret and universal vote in a democratically conducted election to the Constituent Assembly, whose function it was to decide the fate of the country and

to write its constitution; Whereas, this democratically elected Constituent Assembly of Lithuania, on May 15, 1920, unanimously proclaimed that Lithuania is restored as an independent and sovereign State, to be organized on a democratic basis; and

Whereas, the said Constituent Assembly, in the fundamental law of the country, guaranteed to all the citizens of Lithuania full equality of rights and granted them freedom of speech and press, freedom of assembly and coalition, freedom of religion and protection of the rights of national minorities; therefore, be it

Resolved, That this Conference of Lithuanian organizations of Western Pennsylvania convened on May 14, 1944, at Lithuanian Citizens' Hall, 1723 Jane st., S. S. Pittsburgh, Pa., states that the people of Lithuania expressed their determination to be free and independent of any foreign domination, and to live under a democratic form of government, which is best suited to the cultural and economic development of a nation; and, be it

Resolved, That any attempts to show that the people of Lithuania subsequently abandoned their ideal of national independence and voluntarily submitted to a foreign rule, either Russian or German, is not based on facts, misleading and inimical to the interests of the United Nations; and, finally be it

Resolved, That this Conference demands, in the name of justice, that Lithuania, at the conclusion of this war, be restored as an independent State, in accordance with the principles proclaimed in the Atlantic Charter.

Ketvirtoj rezoliucijoj reikšimas pasižadėjimas remti Amerikos karo pastangas visais galimais būdais.

PAJIESKOJIMAI

As, Antanas Svagždis, pajieskau savo brolio, Prano Svagždis, kuris 1932 metais gyveno Uruguayje, iš Lietuvos šiaurės apskrėio, Radvilėnų parapijos, kaimo Monksiu. As labai norėčiau su juo susizioti, todėl prašau jo paties atsiskauti arba kuo nors apie jį žinančių man pranešti, už ką busiu širdingai dėkingas. (25)

Antanas Svagždis

43 Waverly st., Brighton, Mass.

Pajieskau gyvenimo draugės. As esu nevedęs vyras, pasiturintis, turį nuosavą namą ir pinigų, tai norėčiau susirasti linksmą draugę. As esu nebejaunas, pusamžis žmogus, todėl labai jaunos moteriškos nenoriu. Paigaidaujama nuo 28 iki 40 metų amžiaus lietuvaite. Plačiau apie save parašysiu laišku. Prašau prisistati savo paveikslą, kuri sugrąžintu atgal. Ant juoko prašau nerasyti. Mano adresas: B. P. (23)

28 McKenzie Kres, Toronto, Ont., Canada.

Pajieskau Vilimo Tutlio, kuris seniaus gyveno Export, Pa. Girdėjau kad dabar gyvena Baltimoro valstijoje, kur nors Detroito apylinkėse. Prašau paties atsiskauti arba žinančių jo adresą man pranešti, už ką tariau aš. (22)

John Petravich

1506 S. 2nd st., Philadelphia, Pa.

Pajieskau brolio Vincas Jasulavici, kilęs iš Pakruojos miestelio, apie 45 metų Amerikoje. Prašau jo paties ar apie jį žinančių atsiliepti žemiau paduotu mano adresu.

Pajieskau taip pat pusbrolio Danieliaus Burkauskio, kilusio iš Rozalimo parapijos, Palestinai kaimo; jau apie 47 metų Amerikoje. Prašau jo paties arba Petro Balenonio, arba Peter Boly, Rozalimo parapijos, Kazarevų kaimo, apie 45 metų kaip Amerikoje, apie jį ar kas apie jį žino, man pranešti. (23)

Jonas Jasulavici

12304 Emerald ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA FARMA.

Vyrui mairus ir moterims išėjus karam, viena neįstojanti dirbti, todėl esu priversta parduoti savo modernią farmą; 17-18 acri žemės; 8 kambary namas su silurais, elektra, maudyne ir tt. Didelis odos. Dviejm karam garažas, didelė laivų bėg, vistininkai ir kiti įrenginiai. Tarkia galima prie pat Taunton River, kur galima žuvis ir neįstojanti dirbti. Padidė mo kykla virai pelekai ir tiki, skule busas nureiza vėdai. Galima pirkti su visom masinom ir ktas įrankiais arba atsiskrai. Va adre route 28 pas: Mrs. Anna Nowakowski, (23)

Plymouth ir New Bedford Sts., N. Middleboro, Mass.

Alijantų Ofensyva Italijoje

Reikšmės šiame žemėlapyje parodyta, kuriais kryptimis alijantai dabar veža vokiečius Italijoje. Svarbiausi keliai, kuriais nacių gėlavo sustiprinimui, jau perkirsti.

BAUS VOKIETIAMS PADEJUSIAS FIRMAS.

Amerikos ir Anglijos vyriausybės yra susitarusios bausti tas firmas, kurios vienu ar kitu būdu yra padėjusios ar šandien padeda nacių Vokietijai.

Jungtinės Valstijos tokių firmų yra nemaža. Vienos jų priklauso amerikiečiams, kitos svetimšaliams. Turima žinių, kad ypač sve-

dy firmos veža negražų biznį.

Po šio karo pirmenybės bus suteikiama vienoms firmoms, kurios nėra turėjusios ryšių su nacijs.

Šv. Jono Evangelija.

Iš daug kitų gerų skaitymų veltui, už prisiuntą antrašo. Rašykite: H. Miller, 1816 Wellington, Chicago 13, Ill. (25)

Atsaku į Klausimus.

Kodėl Biblijos turinys ne visiems suprantamas? Ir kodėl Biblija atneša vienems laimę, o kitiems nelaimę? Jeigu nori būti laimingas su Biblijos pagalba, tai klausk per laisrą ir patikrėk, ar turi Bibliją. As patarėmą veltui. (30)

Alik Armin, 226 Polk st., Gary, Ind.

Petronėlė Lamsargienė

Užlaikau visokių vaistų nuo rožės, rožetų kojų ir nuo kaulų gėimo. Taiskų turiu Galingą Gydomo Most nuo Reumatizmo. Kurie turite kokių neveikumus, kreipkitės, duosiu gerą patarimą ir busi patenkinti. PET. LAMARGIENE 1814 S. Water St., Philadelphia, Pa.

KOKIUS DIEVUS ŽMONES GARBINO SENOVĖJE?

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gėdėnės.

Užsicaitykite Lithuanian Bulletin

Analy kalba redaguojamas! Išėina kas mėnuo. Rimti politiniai editorialai visais Lietuvių leidiniais klausimais. Daug svarbių žinių iš pirmo šaltinio apie gyvenimą okupuotoje Lietuvoje ir apskrityje, Pabaltij.

Lithuanian Bulletin stovi už Laisvę, Nepriklausomą ir Demokratine Lietuvą su sostine Vilniuje ir uostu Klaipėdoje. Dažnai duoda nemokamus priedus iš Lietuvos praetis, dabarties ir ateities. Sekantis nemokamas priedas—brošūra apie Lietuvos santykius su Vokietija.

Didelieji talkininkai kvalifikuoti specialistai iš viso laabeleio. Metinė prenumerata—\$5.00.

Užsimokėję \$20.00 ar daugiau, bus laikomi prenumeratoriais—biuletėnio remėjais (Sponsors).

Užsimokėję \$100.00 ar daugiau, bus laikomi prenumeratoriais—biuletėnio garbės remėjais (Honorary Sponsors). Apie juos kas kart bus skelbiama spaudoje.

Gėkius ar Money Orders prašoma adresuoti: Lithuanian Bulletin, 73 West 104-th street, New York, N. Y.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas".

"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.

Užsirašykite "Naujienas" šandien. Naujienų prenumeratora metams Amerikoje (šimant Chicago), \$6.00. Chicagoje ir Europoje—\$3.00.

Money Orderj ar čekį elykite:

"NAUJIENOS"

1739 South Halsted Street CHICAGO, ILLINOIS

Susipaštinimui kopiją pasigėdus paštu

MOTERIMS PASISKAITYT

SI SKYRIU TVARKO
M. MICHELSONIENĖ.

Budrė

Dvidešimts trys metai atgal, Katrė ir Antanas žemaičiai nutarė ukininkauti. Antanas, augęs Lietuvoje ir tanavęs pas ukininkus, labai mėgo gyvulius.

Kaip nutarė, taip ir padarė. Nusipirko farmą. Farmai dirbti reikia arklių. Nuėjęs pas kupelį, Antanas išsirinko porą juodųjų, atvežtų iš Vakarų, prie darbo dar neprijaukintų. Kumelaitė atrodė daug smarkesnė ir protingesnė. Uždėjus pakinktus, ji išpradžių atsisakė, o paskui visai atsigulė. Antanas nustebo. Paspjė lengvai ir užpakalį ir sakė:

"Kokių perkunų tau reikia? Kelkis, reikia dirbti, o ne gulėti!"

Kumelaitė žiūrėjo į jį, bet keltis nesikėlė. Antanas ją visai pagaliau, bet veltui. Ji nei krust iš vietos. Musė gaila. Antanas žino, kad su gyvuliais nereikia būti žiauriam. Pasišaukė jis Katrę, kuri gimė ir augo ant farmos. Ji arklių budą gerai žinojo, nes jos tėvas arklius augindavo. Atbėgus ji juokiasi, kad jos Antanas nemoka kumelaitės prikalėti.

"Na, ar tau nesarmata gulėti," tarė ji, švelniai glostydamą kumelaitės kaklą. Prikišo bludelių miltų prie kumelaitės snukio ir sakė:

"Žiūrėk, kelkis, tai gausi!" Pamačius miltus, kumelaitė strakt ir atsistojo.

"Man ji labai patinka, Antanai. Aš ją vadinsiu Budrė," tarė džiaugdamosi Katrė, kad jai taip lengvai pavyko kumelaitės naravą nugalėti.

Budrė pasirodė labai paklusnus ir protingas gyvulys. Ji greitai išmoko darbu dirbti ir kartu ji rodė didelį prisirišimą prie gospadorių ir jų mažų vaikučių. Birutės ir Keistutis.

Katrei dažnai tekdavo padėti Antanui ir laukuose. Vaziuojant į laukus, ji vaikučius pasodindavo ant Budrės. Birutė įsikabindavo į Budrės karčius, o Keistutis iš užpakalio į Birutę. Ir tain Keistutis pirma išmoko jodinėti, negu vaikišioti.

Metai bėgo. Budrė senė, o vaikučiai augo. Jau patys pradėjo kumele jodinėti. Vaikams užsėdus, Budrė elgėsi labai gudriai. Ji išlėto nueidavo iki galo lauko, apsisukdavo ir vėl sugryždavo tvartan.

"Mama, mama! Budrė manęs neklauso," šaukdavo Keistutis.

Katrė išėjus paimdavo apynasrį, apskudavo Budrę

ir švelniai, prašančiu balsu tardavo:

"Būk gera, Budrė, dar pajodinėk Keistutį, tai gausi miltų." Kumelė vėl lėtai nueidavo į galą lauko, apsisukdavo ir vėl sugryždavo.

Vaikai jau gerai pasaugo. Birutė stačia astistojus jodinėjo. Pagaliau Budrė apjauko. Pasitaikius nelygiai žemei, ji dažnai suklupdavo. Tasyk mes ją išmokinom suprasti mūsų žodžius. Kaip tik pasakydavom "žemyn," ji kojas nuleisdavo, o kaip "augstyn," tai pakeldavo. Taip prisitaikydama, ji jau negriūdavo.

Parvažiavus iš augštesnės mokyklos, Birutė tuoj nubėgo tvartan pažiūrėti ar Budrė kartais jos nepamiršo. Kaip tik prašneko, kumelė ją pažino ir pradėjo žvengti. Priėjus prie Birutės, ji pradėjo lupom ją graibyti, lyg ir norėdama pabučiuoti. Birutė beveik iki ašarų susilaudino. Paėmus šepetį taip Budrę nušukavo, kad kumelė net žibėjo.

Prabėgus dar kiek laiko, Budrė jau visai paseno, dantys nudilo, kailis pražilo.

Vieną kartą veterinorius dantis jai nulygino, bet jie ir vėl nudilo, o daugiau lyginti jau nebegalima. Vasarą dar pusė bėdos, nes žolė jauna ir minkšta, bet žiemą, tai jau tikras vargas. Šieno jau negalėjo sukramtyti. Antanas jai sugraibydavo alfafos lapelių ir duodavo daug miltų, nes esti visgi reikia. Taip ir šerdavo pasenusi, be jokios vertės gyvulį.

Be užsiauginus jauną kumelaitę, senėi jau ir vietos tvarte nebeliko.

"Katriuk, reikia šaukti arklių graborių, reikia su Budrė skirtis," tarė Antanas.

"Graborium" jie vadino kompaniją, kuri čia iš arklienos daro kenuotą maistą šunims. Ji atvažiuoja ir pasiima arklių. Už gyvą dar šiek tiek primoka. Už pastipusį nieko, tik nuo lauko nuveža. Atvažiuoja ir pas Žemaičius. Antanas išvedęs pasenusią Budrę padavė. Kumelė, lyg ir nujausdama galą, pakėlė savo seną galvą ir du kartu gaudžiai sužvengė, tarytum atsisveikindama prie toki likimą. Katrės ir Antano akyse suspindėjo ašaros.

Vasaros Elzbieta.

Sekspyro aprašytas Macbeth valdė Angliją nuo 1040 iki 1057 metų.

Amerikietės Australijoje

Šitoj nuotraukoj matosi amerikiečių moterų armijos korpuso (WAC) dalinys, šiomis dienomis pasiekęs Australiją.

Spalvos Duoda Drapanom Gyvumo

Štai trys praktiški vasariškos aprangos pavyzdžiai. Suknelės paprastos, iš pigios medžiagos, bet gražiai išrodo, nes gerai pritaikytos spalvos pridoda gyvumo.

APIE VALGIUS.

KAIP KEPTI BLYNUS.

Paprasti blynai.

- 3 kiaušiniai — atskirt trynius nuo baltymų.
- 1/2 puoduko miltų.
- 1/2 šaukštuko druskos.
- 1 puodukas pieno arba vandens.

Išmaišyk trynius su druska ir miltais. Pilk išlengvo pieno, o paskui išplaktus kiaušinių baltymus.

Įkaitink keptuvę, sudėk 2 šaukštu sviesto ir kuomet sviestas ištirps, supilk teslą. Tegul gerai apsikapa viena pusė, paskui antra. Ant galo padėk pečiun tegul baigia kepti. Apiberk cukrum ir cinamonais ir paduok stalan.

Maišyti blynai.

- 1 puod. kvietinių miltų.
- 1 puod. miežinių miltų.
- 1 puodukas kornų miltų.
- 2 kiaušiniai.
- 1 šaukštas sviesto.
- 1 šaukštas cukraus.
- 2 1/2 puoduko rugstaus pieno arba maslionkų.
- 1 šaukštukas sodos.
- 1/2 šaukštuko druskos.
- Ištrink cukrų su sviestu.

VILNIUS

Stovi Vilnius, mūsų sostinė. Stovi ant kalvos. Ir galvoja nusiminęs Kasgi toliau bus.

Ar išvysi, tu Lietuva. Laimingus laikus; Ar dar ilgai okupantai Smaugs tavo vaikus?

Vieni žūsta Sibirioj Rusų išvaryti. Kiti dirba Vokietijoje. Sargais apstatyti.

Namie likę, vientik skundą Ir ašaras mato; Nuskriaustą, senelį Vilnių, Net šiurpas pakrato...

Ileai žiuri nusiminęs Linkni vakarų. O gal ir ateis pagalba, Iš už vandenų.

Bet atminęs jis garbingus Vytauto laikus, Tais sau tarė: "Ne, lietuviai Nekuomet nežus!"

Ir pakėlęs žilą galvą, Tarė jis drasiai: "Čia neilgai viešpatausit Žiaurūs ateiviai!"

Lietuvio drąsos, kantrybės, Nieks nenugalės; Tikrą meilę savo žemei Niekas neišplės.

Vargo Duktė.

Išvažiuo pats sau patirti, kas tušias viltis.

yra bosas. Kur tik jis apsistojo, visur reikėjo palikti vištą. Vyras nusiminė. Jau išdailio 99 vištas, o vyro boso dar niekur nesurado. Gryždamas namon, jis sustojo dar pas vieną fermerį.

"Kas čia bosas?"

"Aš bosas," išdildžiai atsakė fermerys.

"Na jeigu ištiesų taip, tai išsitrink sau vieną arklių. Farmerys apžiūrėjęs arklius, išsitrinko bėrą. Tuotarpu priejo ly moteris, kuri iki šiol sau nušaliai stovėjo ir tylėdama klausė. Pasitraukus vyrą į šalį, ji pradėjo kasžin ką jam aiškinti ir net pirštu po nosia grumoti.

Vyras sugryžęs prie arklių tarė:

"Ar žinai ką, aš to bėrio neimisiu, duok man šitą širmąjį."

"Ne, mano mielas, tu gausi paskutinę mano vištą, nes tu ne bosas. Vyrų bosų visai nėra!"

KRIENAS SU AKMENIU.

Supykęs ant savo žmonos, vyras pasiėmė savo drabužius ir išvažiuojo kitan miestan. Negana kad jis ją pametė, bet dar neiškentė jos neerzėnės. Jis suėmė jai nusiūstą šitokio turinio neapmokėtą telegramą:

"Brangioji, nesirupink apie mane, aš esu sveikas kaip krienas."

Užmokėjęs už telegramą ir perskaičius vyro sarkastišką pranešimą, ji nutarė atsilgynt. Po kelių sąvačių laiko jis gavo pusėnio sunkumo dėžę, už kurį turėjo užmokėti keliatą dolerių. Atidarsęs rado didelį akmenį su sekanciu laiškeliu:

"Brangusis! Tavo telegrama man šitokį akmenį nuo širdies nurito."

PRIE KAPO.

Kam užbėrėt žemėm Grožybės dievaite, Kam minat po kojom Tą mano mergaitę...

Jai slegia krutinę Tie akmen's šalti Žemelėm užpilti Veideliai balti...

Aš bučiau nuliejęs Aukšnij grabelį. Aš bučiau įdejęs Kristolo langelį.

Aš bučiau paguldęs Tarp bokštų aukštai, Išlėto žibėtų Deimanto kraštai.

J. S.—is.

Žmogus, kuris įjieško tik vieno kad atras jį; tas gi, kuris kartu su jėieško kelių daiktų, renka vien tuščias viltis.

Meredith.

"Keleivio" Knygų Katalogas

Istorija, Kritika, Polemika, Beletristika, Poezija, Jumoristika ir kitos. Visos geros, visos įdomios ir naudingos.

AR BUVO VISUOTINAS TVANAS?

Bažnyčia sako, kad buvo, o mokslas sako, kad nebuvo. Jeigu buvo, tai kaipgi Nojus būtų galėjęs surinkti į kelias dienas visų veislių gyvūnus, kurie gyvena išimėję po visą žemės kamuolį? Kaip jis galėjo tuos gyvūnus prastoj savo arkų sutalpinti? Iš kur ėmėsi tiek vandens, kad visą žemę apsemtų? Kur tas vanduo dabar yra? Kaip iš Nojaus šeimos galejo atsirasti po visą žemęveidžiai ir kitų veislių žmonės? Šitie ir šimtai kitų klausimų, į kuriuos negali atsakyti jokis kunigas, yra nuostabios ir aiškiai išdėstyti šitam veikalė. Knyga be galo įdomi. Kas žodis—tai faktas; kas sakiny—tai naujas kunigų argumentas griuva. Mokslas ir mokslas nuo pradžių iki galo.

LENGVAS BUDAS ISMOKT ANGLISKAI.

Rankius reikalingiausius žodžių ir pasakalbėjimų. Ši knyga sukurta taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokt kalbėti angliskai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet celi sakiniai, pasakalbėjimai darbo įeiskant, vaziuojant kur nors, nuejus krautuvėn, pas daktarą pas barzdaskutį, pas kraičių ir tt. Su fonetisku ištarimu ir gramatika. Antra padidinta ir pagerinta laida. Sutaisė St. Michelsonas. Pusi. 95.

Kaina 25c.

LIETUVIŲ SEIMYNS ISTORIJA JUŠKEVICIAUS DAINOSE.

Jei nori žinoti, kaip senovėje lietuviai gyveno, tai perskaityk šitą knygą. Iš jos sužinosi, kad vyrai turėjo daug patelių, o žmonos po kelis vyrus. Labai užimanti ir pamokanti knyga. Su paveikslais. Kaina 50c.

3YLA DETROITO RATALIKŲ SU SOCIALISTAIS.

Dalijant Detroito lietuvių socialistams plakatus netoli nuo bažnyčios, kunigo pakurstyti brostvininkai užpuolė juos ir žiauriai surusė. Socialistai iškėlė užpuolikams bylą, kuri ir yra šioj knygojė aprašyta. Su visais teismo rekordais ir liudininkų parodymais. Kaina 25c.

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA.

Labai įdomi knygojė šituo svarbiu klausimu. Ją turėtų perskaityti kiekvienas katalikų ir socialistas. Parašė E. Vandervelde, vertė Vardunas. Kaina 10c.

MATERIALISTISKAS ISTORIJOS SUPRATIMAS.

Ši knygojė aiškina proletariato filiozofijos mokslą. Jei nori žinoti, kas gimdo pasaulįje įvairiausius nuostikus, tai perskaityk šitą knygę. Kalba labai lengva. Knyga protaujantiems darbininkams, neapkalnuojama. Kaina 25c.

SOCIALIZMO TEORIJA.

Šis veikalas trumpais ir aiškiais faktais parodo, kaip iki šiol keitėsi draugijos formos, ir kodėl turės būti draugijos kapitalizmas. Kaina 25c.

EILIS IR STRAIPSNIAI.

Šioj knygoj telpa 23 gražios eilės daugybės straipsnių, juokų ir tt. Puikiai iliustruota. Kaina 25c.

AMERIKOS MACOCHAS.

Arba kaip Romos katalikų kunigas Hans Schmidt New York'e papovė savo meilužę, Oną Aumülleraitę. Knygoj su fotografiskais atvaizdais. Kaina 10c.

DĖLKO REIKIA ŽMOGUI GERT IR VALGYT?

Valgyt ir gert reikia dėl to, kad norisi, atsaus nepagalvojęs žmogus. Bet dėl ko gi norisi? Dėl ko be valgio žmogus silpsta? Ir dėl ko vienas maistas duoda daugiau spejų, kitas mažiau? Dėl ko žmogus reikia cukraus, druskos ir kitų panašių dalykų? Kodėl jam reikia riebalų? Šitos klausimus suprasi tikrai iš šios knygojės. Parašė D-ras G-mus. Kaina 15c.

KURI MUŠŲ BOČIAI GYVENO?

Biblija sako, kad pirmutiniai žmonės gyveno Rojūje. Bet mokslas Rojį visai atmeta. Mokslas mano, kad žmonijos lopinė buvo žiaurėje. Iš knygoj parodo, kodėl taip manoma. Labai įdomus ir pamokantis skaitymas. Kaina 25c.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA.

Šitas veikalas parodo, kaip nuo 1905 metų revoliucinės Lietuvos spėkos vedė kovą su caro valdžia ir kaip tuo pačiu laiku kunigai tą valdžią rėmė ir gynė; kaip paskui revoliucija paėmė viršų, kaip Lietuva liko pašuosytais po caro valdžios ir kaip ji buvo apskelbta respublika. Pridėtas didelis spalvuotas žemlapis parodo atsteigtos nepriklausomos Lietuvos rubežius ir kaip šalis yra padalyta į apskritys. Tai yra vienintelė knyga, kuri parodo, kaip gimė Lietuvos Respublika. Čia telpa visi svarbesni dokumentai: Steigiamojo Seimo nutarimai, taikos sutartis su bolševikais, sutartis su latviais, aprašymas visų mūsų su lenkais ir tt. Yra tai ne knyga, bet tiesiog žibintuvas, kuris apšviečia visą Lietuvą iš lauko ir iš vidaus. Kaina \$1.00

DŽIAN BAMBOS SPYCIAI.

Ir kitos fonės. Daugiau juokų, negu Amerikoje mumsauno. Šioje knygoj telpa net 72 "Džian Bambos spyčiai", eilės, pasakalbėjimai, humoristiski straipsniukai ir juokai. Antra pagerinta laida. Kaina 25c.

APIE DIEVĄ, VELNĮ, DANŲ IR PRAGARĄ.

Parašė garsus Biblijos kritikas Ingersolas. Kaina 25c.

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS.

Šioje knygoj telpa daugybė naujų, labai gražių ir juokingų monologų ir deklamacijų. Visokios tenos: darbininkiškos, revoliucionieriškos, tautiškos, humoristinės ir laisvamaniškos. Visos skambios, visos geros. Tinka visokiems apvaikšėjimams, balsams, koncertams ir tt. Antra pagerinta laida. Kaina 25c.

PAPARCIO ZIEDAS.

Ir keturios kitos apysakos: (1) Neatitinkantis Vyras, (2) Zydai Giria, (3) Klaida, (4) Korekta. Jose nurodoma kaip žmonės paikai tiki į visokių prietarų, burtų ir tt. 15c.

LYTISKOS LIGOS.

Ir kaip nuo jų apsaugoti. Parašė D-ras F. Matulaitis. Antra, peržiūrėta ir papildyta laida. Kaina 25c.

ALKOHOLIS IR KUDIKIAI.

Arba kaip tėvų vartojama svaigiamieji geriniai atsitęgia jų namams. Kas yra arba tikėtai kad nors būtų kudičių tėvais, būtinai turėtų perskaityti šitą knygę. Kaina 10c.

"Keleivis," 636 Broadway, South Boston, Mass.

Pekla

BROSIURA SU PEKLOS ŽEMĖLAPIU IR KITAIS PAVEIKSLAIS.

Parašė A. M. METELIONIS.

Kunigai gąsdina tamsuolius amžina peklos ugnimi ir už pinigų apsiima kiekvieną išgelbėt nuo amžinų kančių pragaro liepsnose. Bet šios knygos autorius parodo, kad visa tai yra melas ir apgavystė, nes peklos visai nėra. Jisai parodo, kad toj vietoj, kur Biblija sako buvus kitąsyg pekla, dabar kopastai auga. Ir pridėtas "peklos" žemėlapis tatau patvirtina.

Kaina 25 centai.

Knyga pamažia "Keleivio" Knygyno.

Adresas: "KELEIVIS"

636 BROADWAY,

80. BOSTON, MASS.

Taipgi ir pas

A. M. METELIONĮ

7747 Navy Avenue,

Detroit, Mich.

Stalinas Galabija Lenkų Požemio Vadus

Trys lenkų vadai buvo sušaudyti, o 20 pakarti.

Lenkų tremtinių rateliuose reikiama daug baimės dėl to, kas atsitiks su lenkų požemio judėjimu, kada Lenkiją okupuos raudonoji armija. Dėl tos pat prieštaisybės lenkų tremtinė vyriausybė neniskubino duoti įsakymą lenkų požemiui, kad jis kooperuotų su raudonosios armijos vadovybe.

Toji baimė buvo ne be pagrindo. Įvyko tai, ko lenkai bijojo: Stalino gengsteriai jau žudo lenkų požemio vadus!

Komunistams palankūs Fieldo dienraščiai — Chicago "Sun" ir New Yorko "PM" — gavo šurpų pranešimą iš Londono. Tų dienraščių bendradarbis William J. Hempries praneša štai ką:

"Lenkų tremtinės vyriausybės galva, premjeras Stanislovas Mikolajczykas, valar (gegužės 16 d.) iškėlė apkaltinimą, jog buvo nužudyti 23 lenkų požemio judėjimo burių vadai, užmezgę ryšius su raudonąja armija rytų Lenkijoje. Jis (Lenkijos premjeras) sako, kad prieštastis buvo tų vadų nesutikimas atsisąjūdinti nuo ištikimybės lenkų tremtinei vyriausybei Londone."

Mikolajczykas sako, kad būvę šitaip. Kai rusų raudonoji armija okupavo Lenkijos rytus, požemio vadai susisiekė su raudonos armijos vadovybe. Jie pasisielė rusams talkininkauti ir išvengti mušni vokiečius. Raudonosios armijos vadovybė tačiau pareikalavo, kad jie stotų į leitenanto generolo Zigmunto Berlingo pulkus. Kaip žinia, tas Berlingas yra komunistas Vandos Vasilevskos suorganizuotų legionierių vadas.

Lenkų požemio vadai nesutiko. Jie paaiškino raudonosios armijos vadovybei, kad lenkų požemis pripažįsta savo tremtinę vyriausybę Londone ir tik jos lie-

piamas galėtų šitaip daryti. Jie todėl prašė teisės organizuoti nepriklausomų lenkų batalijonus, turinčius savo nepriklausomą komandą, bet pildančius rusų vyriausios komandos įsakymus.

Tai buvo išmintingas iš lenkų pusės pasiūlymas, bet raudonosios armijos vadovybė jį skaitė "maistu" ir 35 lenkų požemio vadai tuoj buvo areštuoti. Iš jų 20 buvo pakarti, o trys sušaudyti. Kas atsitiko su kitais, Mikolajczykas nežino.

Tai yra sunkus apkaltinimas Maskvai. Ji daro ne pliuskai, bet lenkų vyriausybės galva. Tos vyriausybės, kuriai labai svarbu susitarti su rusais. Taigi tie ap-

Ar Bus Tarptautinė Kalba

Viena tų kliūčių, kurios iki šiol neleidė tautai tautų geriau suprasti, buvo jų skirtinga kalba. Todėl nestebėtina, kad atsirado žmonių, kurie įsivaikė visiems bendros kalbos. Pirmiausia manytą, kad reikia parinkti kurią nors jau esančių kalbų ir ją priimti, kaip tarptautinę kalbą. Bet iš to niekas neišėjo. Kaip sakoma, "tautiškas egoizmas" neleidžia daryti. Jei vieni sutiko, antri priešinosi ir bandymai nuėjo niekais.

Tada buvo daromi bandymai surasti dirbtinę kalbą. Tų bandymų buvo daug, bet geriausiai pavykęs bandymas su Esperanto kalba. Vieni metu kai kurie buvo linkę rimtai manyti, kad galų gale Esperanto kalba prigis. Ypač pereitojo karo metu Esperanto kalba turėjo nemenko pasisekimo. Taip buvo. Diplomatai, kariuomenės vadai ir net eiliniai policistai mokėsi Esperanto. Ypač Europoje. Prancūzija liko visokių kalbų Babeliu. Ten buvo anglų, indų, Afrikos negrų, rusų, lenkų ir kitų. Reikėjo susikalbėti, bet kaip?

kaltinimai negali but prasi-

manyi. Lenkijos vyriausybė, matyt, turi rankoje negincijamų faktų. Iš to jau aišku, kad Lenkijos atžvilgiu Stalinas nedarys jokių nuolaidų.

Raudonosios armijos vadovybė negalėjo žudyti lenkų požemio vadus savo valia, nes rusų armijoje disciplina yra labai aštri. Be Stalino ir jo artimųjų leitenantų žinios ten niekas ir nieko nedaro. Aišku todėl, kad tie lenkų požemio vadai buvo nužudyti Maskvos įsakymu!

Bėda Jungtinėms Tautoms, turint šitokią talkininką!

Lenkų premjeras da sako, kad rusų okupuotoje Volyrijoje Maskva įsakė mobilizuoti visus suaugusius vyrus tarp 17 ir 55 metų amžiaus. Jie grūdami į raudonosios armijos pulkus. Tarptautinės teisės draudžia tai daryti, bet rusams bolševikams jos, matyt, da nerašytos.

Tam buvo naudojama Esperanto kalba.

Bet kaip viskas pasaulyje ateina ir praeina, taip buvo ir su Esperanto kalba. Šio karo metu retas girdi apie Esperanto kalbą. Priešingai, skaitydami laikraščius mes sužinome ką kita. Pavyzdžiui, Amerikos karo vadovybė turi armijos mokyklas, kuriose yra mokomos prancūzų, rusų, vokiečių, kinų ir net japonų kalbos! Aišku, mokomos dėl to, kad bėdos metu kariuomenės ar jo viršininkas galėtų susikalbėti su vietų žmonėmis. Amerikos kariuomenės įsteigtose mokyklose mokoma daži džunglių gyventojų kalbos!

Taigi, Esperanto kalbos jau nėra; šio karo metu ji užmiršta. Taip yra dėl vienos ir labai paprastos priežasties. Skaicius žmonių, kurie vartoja Esperanto kalbą, yra labai ribotas, nedidelis. Vyriausybės tam nešķiria pinigų, ir nėra daug savanorių, kurie norėtų Esperanto kalbą išmokyti. Pagaliau, jei kurie ir norėtų, neturi pinigų ir neturi laiko.

Bet šiandien ir vėl ima kalbėti apie reikalingumą tarptautinės kalbos. Kalba anglai, kalba amerikiečiai; kalba taip pat ir prancūzai, kurie buvo ir yra dideli savo kalbos mylėtojai. Net tokiame "nordikų krašte," kaip nacių Vokietija, ir ten yra žmonių, kurie įrodinėja reikalingumą tarptautinės kalbos.

Visa bėda tame, kad nėra susitarimo. Tarptautinė kalbos šalininkai negali susitarti dėl to, kurią jau esančią kalbą reiktų pasirinkti. Prancūzai didžiausią savo kalbą, kaip "diplomatių kalbą." Neuzleisdižia ir ispanai, nes jų kalba esanti dar geresnė — "komersantų kalba." Abejus pralenkia vokiečiai. Jie sako, kad jų kalba — "mokslininkų kalba." Anglai didesni pirkliai už ispanus, taigi geri diplomatai. Bet jų "prismokų" savo kalbai jie neduoda. Jie argumentuoja kitaip, ir praktiškai. Visam pasaulyje angliškai kalbančių žmonių bus mažiau 150 milijonų žmonių; daugiausia — 170 milijonų. Svarbu ir daugiau: visuose penkiose mūsų žemės rutulio kontinentuose galima rasti didesnis ar mažesnis skaicius žmonių, kurių kalba yra angliška. Ir be to, anglų imperija turi 600 milijonų visų žemės gyventojų — reiskia, daugiau ketvirtą dalį visų gyventojų. Jei prie jų pridėti šiaurinę Ameriką su jos 133 milijonais gyventojų, bus 733 milijonų gyventojų —

Nervų Karas

Iš Londono anadien atėjo tokia žinia: "Per pastaruosius 50 metų vakarų Europa neturėjo tokio gražaus pavasario, kaip šimet. Tai idealiskiausias laikas invazijai..."

Eilinis laikraščio skaitytojas, tur but, nekreipė į tai daug dėmesio. Išties, kas čia naujo, jei Europa turi gražų pavasarį ir jei ryšium su tuo kalbama apie invaziją! Apie invaziją senai kalbama, o kai dėl pavasario, tai ir Amerikoje šimet gražios pavasario dienos!

Taip galvoja eilinis amerikietis, bet ne taip galvoja Amerikos karo vadai. Ši žinia yra savo rusės nervų karas, labai nemalonus Vokietijos valdonams. Alijantų karo aviacija daužo Vokietijos miestus, ardo susisiekimo priemones. Tai didelė bėda, ir bus da blogiau, kada paskui alijantų karo aviacija pradės eiti milijoninės armijos. Armijų žygis yra pats sėkmingiausias tada, kai oras gražus. Vokiečiai tai tiesą žino. Lenkijoje jų armijoms geriausia sekėsi tik dėl to, kad oras buvo gražus ir jų mechanizuoti daliniai nesuklimpo į purvą.

Nors vokiečiai da stiprūs, turi daug kariuomenės ir ginklų, bet jie gerai žino, kad alijantai yra jau stipresni už juos. Jie turi daugiau karo lėktuvų, daugiau tankų, trokų ir kitko. Kai žemė sausa ir keliai geri, mechanizuota armija daro stebuklus, ypač lygumose. Sulaužiusi priešio frontą, ji viesulu eina pirmyn, supdama ir naikindama tuos priešio dalinius kurie nespėjo pasitraukti. Taip buvo Lenkijoje, taip vėliau buvo Prancūzijoje, o da vėliau sovietų Rusijoje. Į Vokietijos armijos žnyplės pateko milijonai prancūzų ir rusų karių.

Tas pats gali dabar atsitikti ir su vokiečiais. Kai alijantų armija bus išlaipinta Prancūzijos lygumose, vokiečiams bus vargas.

"Per 50 metų Europa neturėjo tokio gražaus pavasario" — kalba Londonas. "Tai pragaras, o ne pavasaris!" — tyliai galvoja "nordikų" Berlynas, ir vis daugiau nervuoja.

Štai kame tos Londono žinios svarba. Ji yra "nervų karas," kurį pirmieji ėmė vartoti vokiečiai. Dabar ta pati lazda atsisuko antrą galą ir karsia vokiečių kaili. Apie "gražų pavasarį" Londonas kalba ne tam, kad tuojau bus invazija, bet tam, kad sudemoralizavus priešą, invazija bus, dėl to nėra mažiau svarbi. Bet ji bus tada, kai Jungtinės Tautos galutinai pasiroš leimamam mušui. Kada invazija prasidės, tai karo vadovybės paslaptis, o tuo tarpu "gražaus pavasario" žinios tik nervų karas. Jis yra taikos mas Fricu naciškai didybei ir jų galybei palaužti. G. D.

daugiau trečdalis visų žemės gyventojų. Savo imperijos žmones anglai sutiktų išmokyti "tarptautiškos kalbos" — ką darys kiti?

Tame ir dalykas, kad tie "kiti" tur but nieko nedarys. Pagalios, Kinija ir Indija turi po 400 milijonų gyventojų — daugiau, negu angli-amerikiečių blokas. Po jų eina Rusija, su apie 200 milijonų gyventojų, ir jiems reiktų duot balsą...

Išrodo todėl, kad tarptautinės kalbos klausimas yra tolimos ateities klausimas. Vs.

Gauna Oro Tuzo Titulą

Vidury matosi Amerikos lakunas kap. Johnston, kuris numušė 26 vokiečių orlaivius. Kiti lakunai jį sveikina ir pakelia jį į "oro tuzus." Nuotrauka daryta Anglijoje.

POLEMIKA IR KRITIKA.

KUR MES EINAME?

Laikui bėgant keičiasi žmonių gyvenimas, jų mintys, organizacijų programos ir jų siekiai. Gerai, jeigu einama su progresu; bet peiktina, kai sukama priešinga linkme. Budamas socialistinių įsitikinimų, skaitau savo pareiga pasisakyti šiuo klausimu.

Pasaulis nuskendo į karo gaisrą ir sprendžiama kova vyksta Europos rytuose. Toji kova yra ne vien kova tarpe skirtingų tautų, bet kartu kova tarp skirtingų klasių; kova tarp vakarų Europos buržuazijos, po vokiečių fašizmo vėliava iš vienos pusės, ir socialistinių pamatų susitvarkiusios valstybės iš kitos pusės.

Kyla klausimas, kokią poziciją turime užimti mes, socialistai. Skaitant laikraščius, matau straipsnių, kuriuose yra pateisinamos visokios fašizmo liekanos, pavyzdžiui, Lenkijos ir Jugoslavijos emigrantų valdžios. Tuo tarpu tikrieji tų kraštų fašizmo priešai yra smerkiami.

Pažvelgkime į praeitį, kuo tie buvusieji ponai yra

atsižymėję? Tik savo kraštų plėsimu, žmonių šaudymais, lelavimu. Ar nori tų kraštų žmonės, kad jie sugryžtų, tai klausimas. Ir ar galime mes, socialistai, juos užtartiti? Ne, tam neturi buti vietos mūsų spaudoje.

Dabar gryžkime prie svarbiausio klausimo, tai mūsų krašto Lietuvos likimo. Lietuva yra vokiečių sutrempta ir jeigu fašizmas laimėtų, tai lietuvių kalba ir pats Lietuvos vardas būtų žlugęs. Bet aišku, kad šį karą laimės Jungtinės Tautos, kartu su Sovietų Rusija. Ar sustos sovietų armija ties Lietuvos rubežiais? Aišku, kad ne. Kur mums tuomet įsikoti pagalbos, ar pas Jungtines Valstijas? Bet tas galėtų reikšti karą tarp Jungtinių Tautų, ko nei vienas doras lietuvis nenorėtų matyti. Tad viena išėjusi mums lieka, remti kovą prieš fašizmą, remti Jungtines Tautas ir palaikyti gerus santykius su Sovietų Sąjunga, išsiderant platesnes autonomines teises. O apie visišką nepriklausomybę gal teks ir užmiršti.

Net gryžus į nepriklaus-

mybės laikus, ką mes randame? Kiek skaistesni pirmieji nepriklausomybės metai virto tautiško despotizmo metais. Tai buvo "tautos vado" ir visos jo valdininkų gaujos ponavimas, ukininkų plėšimas mokesčiais, didžiausis darbininkų skurdas. Tiesa, pabėgusiems į užsienį buvusiems Lietuvos valdininkams ir Lietuvos atstovybių užsienioose nariams tie laikai buvo jų aukso laikotarpis. Bet užtai Lietuvos liaudyje tie smetonizmo metai paliko labai liudną atmintį.

V. Prelgauskas.
Nuo Redakcijos: Dedam šį straipsnį kaip medžiagą diskusijoms.

JUGOSLAVIJA.

Ko nori "maršalas" Tito. —Jugoslavijos komunistų "maršalas" Tito-Broz kreipėsi į Jungtinių Valstijų vyriausybę tokiu pasiūlymu:

Amerika turi išleisti jo "militarę misiją" ir jei nori, gali pasiųsti savo misiją į Jugoslaviją.

Amerika yra pripažinus tremtinę Jugoslavijos vyriausybę, kurios priešaky stovi jaunas karalius Petras. Išrodo todėl, kad Tito reikalavimas bus atmetas.

AR ROMOS Popiežius yra Kristaus Vietininkas?

PARAŠE KUN. VALADKA

SKYRIUS I. Aiškina laikai ir aplinkybės kada į Pasaulį atėjo Kristus. Pagrindinis tų laikų vienybė. Pirmieji Kristaus žodžiai nukriaustoms minims.

SKYRIUS II. (1) Jeruzalės bažnyčia. (2) Antiochijos bažnyčia. (3) Bažnyčia Mažosios Azijoje. (4) Romiškoji bažnyčia.

SKYRIUS III. Ar Jezus Kristus buvo Romos Katalikas? SKYRIUS IV. Kaip profesorius Pr. Bučys, Kaune Kuniga Seminarijoje dėstydamas fundamentalinę teologiją, aiškino kokių esama valstybėje administracijos formų. Aiškina tas formas, jis pridavė didelę reikšmę monarchijoms, bet tik su tokiomis formomis, kaip šiandien yra romiškoje bažnyčioje.

SKYRIUS V. Popiežių vardai iš devinto šimtmečio ir jų durtai. SKYRIUS VI. Kryžiaus Karai ir popiežius Urbanas II. Inkvizicija ir popiežių praeikimai.

SKYRIUS VII. Romos bažnyčios nuopelnai Prancūzijai 1896 m. Filipinų revoliucija ir prieštastis, kurios tą revoliuciją išaukė Romos bažnyčia ispanijai ir Meksikoj.

SKYRIUS VIII. Šiandieninis supratimas tikinčiųjų lietuvių apie kitas bažnyčias. Reformatorių pradžia, jų pasiūlymai ir patarimai plačiai žmonių kokių reformų jie reikalauja Dievo bažnyčioje. Kaip popiežius Leonas X pardavinėjo indulgencijas.

KIEKVIENAM ROMOS KATALIKUI reiktų perskaityti tą knygą, nes joje ras daug reikalingų dalykų ir geriausiai galės susipažinti su visa katalikiškos bažnyčios praeitimi.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, kuris turi vienoki ar kitokių supratimą apie tikėjimą arba tikėjimą skaito kaip žaislą ir tamsimą plačios visuomenės, ypatingai reiktų tą veikalą perskaityti. Taip aiškina savo knygoje kun. M. Valadka.

Knyga apie 230 puslapių, didelio formato; apsuoda aiski. Audimo viršelais, gražiai sidabrinis raidem įspausis; knygos vardas, KAINA \$2.00.

Tvrtais popieriaus viršelais, kaina \$1.25.

Galima gaut pas autorį, sekančiu adresu:

REV. M. VALADKA, R. D. 2, DALTON, PA.

Taipgi galima gaut tą knygą nuodytą kaina ir

"KELEIVIO" KNYGYNE

636 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

TEISINGAS PATAREJAS

"Teisingas Patarėjas" aiškina daugiausia lyties ir sveikatos reikalus. Bet jis taip pat nušviečia ir daugybę kitų dalykų. Jis pasako beveik viską, kas žmogui reikia žinoti.

Tai yra vienintelis veikalas, kuris neužims jūsų laiko ilgais pasakojimais ir nuobodžiais išvadžiojimais, bet trumpais ir aiškiais žodžiais pasakys jums atvirą tiesą: kas reikia daryti, o ko nereikia, kad būtų galima be baimės naudotis gyvenimo smagumais ir nepadaryti klaidos. "Teisingas Patarėjas" atsakys jums net į tokius klausimus, kurių jūs kartais nenorėtumėt ir savo gydytojo klausiti. Beveik kiekvienas lyties klausimas jame nušviestas, beveik kiekvienas "sekretas" išaiškintas.

Štai kelias tų klausimų, kuriuos aiškina "Teisingas Patarėjas":

Ka reiskia meilė ir iš kur ji patirama?

Kaip atsirado ir kaip reiskia bučkis?

Ka reiskia "pirmosios nakties teišė," kuria seniau naudojosi kunigai ir dvirponai?

Ka reiskia šlubinis žiedas? Balta jaunosios šlebė? Jaunosios šydros? Ryžių barstymas jauniems ant galvos? "Medaus Mėnuo"?

Ka reiskia jaunai merginai žinoti prieš ištekėjimą kad nepadaryti klaidos?

Kokio amžiaus geriausia tekėti ir vesti?

Ka reiskia žinoti pirmą naktį? Šito nepasako jauniems nei tėvai, nei bažnyčia, nei mokykla. O klausimas labai svarbus, nes nuo jo priklauso gyvenimo laimė ar nelaimė. Bet ką visi slepia, tą atvirai pasako "Teisingas Patarėjas".

Arba Gindymo Kontrolės Klausimas. Turėt ar neturėt vaikų? Tai opiausias kiekvienos šeimos klausimas. Ir "Teisingas Patarėjas" čia patiekia įdomią informaciją.

Be to, "Teisingas Patarėjas" pasakys Jums trumpai ir aiškiai: Kaip prasidėjo pasaulis? — Iš kur ir kaip atsirado žemė? — Kaip atsirado žmogus ant žemės? — Ir daug-daug kitų įdomių dalykų.

"Teisingo Patarėjo" parašymui buvo sunaudoti tokie mokslo veikalai, kaip Wellso "Pasaulio Istorija," Jordano "Evoliucijos Pagrindai," McCabe'o "Civilizacijos Evoliucija," Boelsche's "Žmogaus Evoliucija," D-ro Gates "Sexual Thruths" ir daugybė kitų. Tai kartu mokykla ir papuošimas namuose. Kaina \$1.50 Užsisakykit "Teisingą Patarėją."

KELEIVIS

636 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

Vietinės Žinios

REIKALAUJA, KAD VALSTIJA RUPINTISI MIŠKŲ APSAUGA.

Išdegę tukščiančiai akvų geriausio miško, sako komisyonierius.

Massachusetts valstijos miškų ir parkų komisyonierius kreipėsi į gubernatorių Saltonstallą ir prašo, kad leģisliatura pasirūpintų geriau apsaugoti miškus. Jo manymu, dabartinė aasauga yra visai netikusi. Daugelis miestelių turi menkos vertės aparatus gaisrų gesinimui, kiti ir jų neturi.

Siomis dienomis buvo kilę dideli miškų gaisrai. Buvo galima juos sukontroliuoti, užgesinti, bet nebuvo reikiamų aparatų. Todėl išdegę tukščiančiai akvų miško, kai kuriose vietose labai gero. Nuostoliai yra dideli.

Miškų ir parkų komisyonierius Kenney siūlo, kad leģisliatura paskirtų tam tikrą sumą pinigų, kuriais būtų nupirkti reikiami aparatai. Ko stokios, pridės kauntės, bus galima ir aukų gauti. Tie pinigai nebusi numesti į balą, nes miškų gaisrai pridarė kur kas didesnių nuostolių, negu tos sumos, kurias reikės išleisti įsigijimui aparatų.

Ką darys valstijos gubernatorius ir leģisliatura, da nežinia.

Beje, kai kuriose vietose miškai da tebesmilksta. O kadangi nėra lietaus, gali kilti daugiau gaisrų ir didesnių nuostolių pridaryti.

Bus Dorchesterio moterų klubo susirinkimas.

Dorchesterio Lietuvių Moterų Klubas susirinkimas įvyks birželio 1 d., Arcadia salėje, 204 Adams st., paprastu laiku. Visos narės prašomos dalyvauti. Raudonojo Kryžiaus vieneto vedėjos, Mrs. Alekna ir Mrs. Amsie, raportuos kiek per metus buvo padaryta visokių bandų ir nustatysime planą tolimėsniam veikimui.

Brangios sesutės, da ne-nuleiskime rankų. Dirbkime tą prakilnų labdarinę darbą toliau. Gal neužilgo pasibaigs tas nelabasis karas, tada galėsime pasidžiaugti savo nuveiktais darbais ir pasilsėti.

Po susirinkimo bus užkandžių, kuriuos pagamins dvi jaunamartės. Busių naujų skanumynų. Visos eisim paragauti.

T. Brazaitienė, rašt.

Knyginkai smerkia Bostono policiją.

Massachusetts Library Associationo konvencija priėmė rezoliuciją, smerkiančią Bostono policiją, kuri savo nuožūra ir be teismo žinios cenzuruoja sau nepatinkamas knygas. Atžagareiviški policijos valdininkai neleidžia parduoti ir pirkti tų knygų, kurios jiems išrodo "memorales." Tuo būdu į policinės cenzūros koštuvą patenka ir visai geros knygos.

Joks kitas Amerikos miestas neturi tokių uolių cenzorių, kaip Bostonas.

Falėjų kuponų kupčius bėdoje.

Federalės valdžios agentai suėmė tūlą Frank Catto-neo, italų kilmės vyrą. Ji-sai platino falėjųvų gazolino kuponus. Suimtas prisipažino, kad iš to daręs gerą biznį.

Suimtas laukia bylos ir baismės.

BOSTONO APYLINKES LANKE DIDELES ŠALNOS.

Pridarė daug nuostolių vaismedžiams ir daržovėms.

Pereitos savaitės pabaigoje Bostono apylinkių fermeriai susilaukė nemalonaus svečio — didelių šalnų. Per tris naktis iš eilės šalnos naikino vaismedžius ir daržoves. Kai kuriose vietose pridaryta nemaža nuostolių. Nušalo pasidintos tomėtės, salotos ir kitkas. Taip pat nušalo mažesniųjų vaismedžių žiedai ir vos pradėję meestis vaisiai.

Kai kuriose vietose reikės persodinti visus daržus.

Dingę ir suimti mūsų kareiviai.

Karo departamentas paskelbė naują listą kareivių, kurie be žinios dingę ar buvę paimiti į vokiečių nelaisvę. Tarp dingusių ir suimtų vandame du lietuvius:

Saržentas Adolfas Valukas, iš Maynardo, be žinios dingęs.

Leitenantas Vincas Pekarskis, iš Readingo, paimitas į vokiečių nelaisvę.

Brangūs "primaries" balsavimai.

Siomis dienomis Massachusetts valstijoje ejo vadinamieji "primaries" balsavimai. Buvo renkami demokratų ir republikonų konvencijoms delegatai. Valstijos lėšomis buvo atspausdinti virs du milijonai balotų, už juos reikėjo užmokėti 74,000 dolerių. O balsavimuose dalyvavo vos 110,000 piliečių. Reiskia, apie du milijonai balotų buvo numesti į gurbę.

Ryšium su tais balsavimais turėta ir kitokių išlaidų. Apskaičiuota, kad kiekvienas balsas mūsų valstyvės iždinei kainavo nuo 60 centų iki \$5.30. Brangiausia mokėta už balsą Holyoke: pigiausia Stonehame ir Cambridge.

Smarkios sesutės, atsigynė nuo užpuoliko.

West Ende gyvena dvi jaunos sesutės, Helen ir Gertrude Maynihan. Pereito šeštadienio naktį jų butą ap-lankė nelauktas svetys ir viena iš seserų norėjo išgėdinti. Seserys jį nugalėjo ir išvijo, o paskui areštavo. Pasirodė, kad tai vedęs vyras, turįs 3 metų sunų.

Piktadarys areštuotas ir laukia bylos.

Apie Bostoną vis dar de-ga miškai. Scituote apylin-kėje išdegė 200 mylių plotas.

Subatos Lenktynės

THE GOVERNOR'S HANDICAP

Pridėta \$5000

Sventadienio Lenktynės
Gegužės 30
TOMASELLO
HANDICAP
Pridėta \$5000
SUFFOLK DOWNS
Daily Double Closes 2:15
POST TIMES:
1st Race 2:30 — 8th Race 6:00

Galima važiuoti į arklių lenktynes.

Kainų administracijos ofisui buvo įteikti keli skundai prieš tuos asmenis, kurie automobiliais važiuoja į Suffolk Downs, pamatyti arklių lenktynes. Girdi, tai eikvojimas skystojo kuro, taip reikalingo mūsų karo pastangoms.

Kainų administracijos ofisas tuos skundus atmetė. Esą, Suffolk Downs, tai ne Florida, netoli ir nereikia daug gazolino.

Statys paminklą ar poilsio namus?

Postono milionierius White yra palikęs stambia sumą pinigų labdarybės reikėlams. Majoras Tobin ir kiti to fondo globėjai sumanė pastatyti paminklą kare žuvusiems kareiviams. Bet prieš tai užprotestavo buvęs mokyklų tarybos narys Joseph Lee. Jis sako, kad vietoj paminklo, kuris bus tik pažiūrėti, reikia pastatyti poilsio namus. Jais galėsi naudotis iš karo gręžę sužeistieji kareiviai ir šiaip palie-geliai. Tai busių daug geresnis paminklas.

Lee sako, kad jeigu fondo globėjai bandys savo sumą vykinti, jis kreipsis į teismą.

Tai bent sunus — padegė tėvo namą!

Dorchesterio policija areštavo tūlą Leo Campbell, 22 metų amžiaus dorchesterietį, kuris supykęs ant tėvo ir pamotės padegė jų namą.

Jaunuolis padėtas į kalėjimą. Pasirodė, kad jis yra paleistas iš kariuomenės, su negarbingu liudijimu. Ten nusikalto ir metams laiko buvo pasmerktas kalėti. Jis sėdėjęs da ir prieš tai.

Cambridge'aus Klubas vėjas pavyko gerai.

Cambridge'aus Lietuvių Klubas buvo surengęs vėjų karo bonams pardavinėti, kad už sukeltus pinigus būtų galima nupirkti tanką lietuvių vardu. Vėjus pavyko gerai, bonų parduota daug, ir nėra abejonės, kad tankas bus nupirktas Lietuvių Klubu vardu. Už tai esam dėkingi ponams Minkams už jų pasidarbavimą.

Klubas Valdyba.

Patronas į ugnį, kulka į krutinę.

Joseph Brazilas, 12 metų berniukas, vienoje Cambridge'aus gatvėje rado patroną. Pamatęs vaikus ugnį kurenant, Brazilas ta patroną metė į ugnį. Kiti vaikai išlakstė, bet drasulis Brazilas liko pažiūrėti, "kas čia bus."

Buvo taip, kad patronas eksplodavo ir jo kulka pataikė į berniuko krutinę. Berniuko gyvasčiai grėsia pavojus.

Valstijos ofisai davė 196 tonus popieros.

Iš Massachusetts valstijos ofisų Bostone išvežta 196 tonai senos popieros. Tai buvo laiskai, senos bilos ir šiaip jau nereikalingi rekordai.

Areštavo daug jaunų palaidunų.

Cambridge'aus policija areštavo 21 jaunuolį, kurie buvo pagauti nuogi, maudanties upėje. Jie kaltinami ir už nuostolių darymą. Kartą tie jauni palaidunai buvo padegę laivą, o du kartu nuplėję laivą į jūrą virves. Kai kurie tų palaidunų jau yra suaugę vyrai, bet jų marmytės kelia protestus. Girdi, policija be reikalo persekioja tuos "mažutėlius."

Iš Afrikos gręžė 200 kareivių.

Iš Afrikos ir Italijos sugręžė du šimtai Massachusetts valstijos kareivių, dalyvavusių mušiuose su vokiečiais. Tarp jų yra daug bostoniečių ir teko girdėti, kad yra lietuviai.

Ei, meilės laiskai eina į karą!

Bostone gyvena viena Mrs. Louis Glaser. Senos popieros rinkėjams ji davė didelį pakietą laišku, kuriuos jai rašė jos buvęs vaikas, o dabar vyras ir kareivis Europoje. Tuos laiskus ji taupė net per 30 metų. Bet dabar sako: "Jei mano vyras paimitas į karą, tegul kariauja ir jo laiskai."

Didins Bostono aerodromą.

Valdžia ruošiasi didinti Logan aerodromą East Bostone. Jo didinimui manoma išleisti netoli milijono dolerių. Padidinus tą aerodromą, juo galės naudotis ir didieji Amerikos transporto lėktuvai.

Baudžia jaunus peštukus.

Policija buvo areštavusi kelis jaunus peštukus, kėlusius riaušes mokyklose ir traukiniuose. Jie buvo pašmerkti, bet teisėjas baumė suspendavo — ta išlyga, kad daugiau to nedarys. Jei da kartą šiaip pasiels, bus pasiųsti į pataisos namus.

10,000 knygų į senos popieros laužą.

Bostono knygynas senos popieros rinkėjams atidavė 10,000 knygų, kurios svėrė virš 40 tonų. Tai senos apysakų knygos ir žurnalai.

Išdegė didelis sandėlis.

Roxburyje gaisras sunaikino dideli Burckart kompanijos sandėlį. Nuostolių padaryta už 100,000 dolerių.

Radio programa.

Lietuvių Radio Korporacijos programa ateinantį nedėdienį iš WORL stoties, 950 kilociklių, tarp 9:30 ir 10:30 ryto, bus tokia:

1. Muzika.
2. Dainos.
3. Pasaka apie Magdūtę.

Po programos parašykite savo įspūdžius ir nusiųskite šiuo adresu: WORL Station, Lithuanian Program, Boston, Mass. S. Minkus.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims Yra

SOUTH BOSTON CAFE

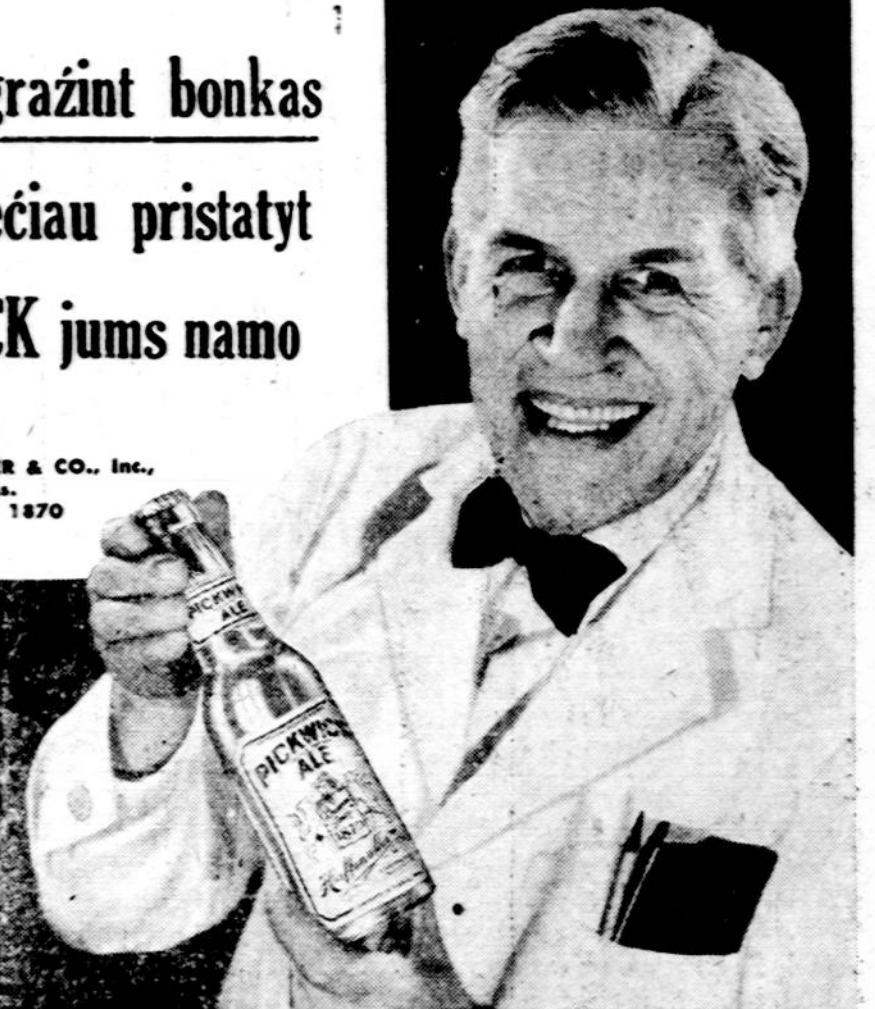
Vincas Balukonis, Savininkas

Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai patarnauja. (11-24)

258 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

"Prašau gražint bonkas kad galečiau pristatyt PICKWICK jums namo"

BREWED BY HAFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass. BREWERS SINCE 1870

PICKWICK
"ALE that is ALE"

Ant svetimų laiptų paliko kudiķi.

Frank Altomaro name, 59 Wallace st., Somerville, nežinoma porėlė paliko dviejų savaikių kudiķi. Altomarai matė tą porėlę einantį naman, bet manė, kad ji lanko viršutinio aukšto gyventojus. Kudiķis atiduotas miesto prieglaudą, o policija įieško tos porėlės.

Tauntone sudėgė lovoj tula Agnes Silvia, kuri atsigulė su cigaretu dantyse ir užmigo.

Pereitą savaitę po automobilių ratais Bostone žuvo dvi gyvybės. Užmušti du apyseniai vyrai. Abiejų automobilių vairuotojai suimti.

REIKALINGA MERGINA

Dirbti Real Estate ofise, pagreidijama kad mokėtų Lietuvių kalbą. Darbas nuolatinis. Kreipkitės pas A. J. Kupstis, 332 W. Broadway, So. Boston. (22)

INSURANCE.

Apsidrausk dabar. Rytoj gali but pervelu. Susirgus ar susižeidus mokama \$25.00 per savaitę ir ligininės lėšos, o kainuoja tik \$12 per metus.

Gali prigulėti be lyties skirtumo, nuo 16 iki 69 metų amžiaus. Platesnių informacijų klauskite pas—

Bronis Kontrim.
598 E. Broadway,
So. Boston, Mass.

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8.
506 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SOUTH Boston 1320

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So Boston 0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 23
BOSTON. Telef. Lafayette 2371
arba Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ.
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien
Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI.
(Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.
Sauri priežiūra, kaina prieinama.
325 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 4519

Tel. TRObridge 6330

Dr. John Repshis

(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
kamp. Inman st. arti Central skv.
CAMBRIDGE, MASS.

TEL. SOU 2712

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)
Specialybė: Akių, Vidurių Ligt, Ausų, Nosies ir Gerklės.
Vartoja vėliausios konstrukcijos X-RAY Aparatą.
Pritaiko Akinius.
VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8
534 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Dr. Leo J. Podder

Iš Leningrado.
Specializuoja Vyrų ir moterų nusi-gėjimus. Gyvenimo, permainų, moterų, Moterų ir Vyrų Ligas Kraujo ir Odos Ligas.
Valandos: nuo 10 iki 12 diena, nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare
180 HUNTINGTON AVE.,
BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4570.

Tel. SOU 2806

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS
Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakare.
Sereidomis:
Nuo 9 ryto iki 12 diena.
447 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Tel. 28624

Dr. Joseph A. Gaidis

OPTOMETRISTAS
Valandos: 9 iki 12
nuo 2 iki 8.
Sereidom 9 iki 12
ir sustarom.
AKIŲ DAKTARAS
(ištaiso defektuotas akis ir tinka nau laiku sugrąžinu sviesą, išgaminuoju ir prikiro akinius)
114 Summer Street,
LAWRENCE, MASS.

S. BARASEVICIUS IR SUNUS

MOTERIS PAGELBININKĖ LIETUVIŲ GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Turi Notaro Teises.
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 2590
Sunaus gyvenamoji vieta:
538 Dorchester Ave.
Tel. COLumbia 2637